პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 234 (18776) ოთხშაბათი, 12 ოქტომბერი, 1983 წელი ფასი 3 კაპ.

ხარისხის ეტალონები — უფლავათო!

ეს საუბლიკის მრავალი საწარმოს, საამქროს, უბნის, ბრიგადის, სატრანსპორტო და სამშენებლო ორგანიზაციის კოლექტივებმა შესარულეს ეკონომიკური ტრაქტატის 200 წლისთავის ღირსეული შესვედრისათვის ნაკისრი სოციალისტური ვალდებულებანი. ასობით კოლექტივი კი ოქტომბრის რევოლუციის 66-ე წლისთავისათვის ასალი შრომითი გამარჯვების შესახებ უბატაკებს სამშობლოს. არის საფუძველი ვიფარუდოთ, რომ სახალხო მეურნეობის დარგთა კოლექტივების აბსოლუტური უმეტესობა არ გატეხს სიტყვას და წარმატებით გაართმევს თავს საიუბილეოდ ნაკისრ ვალდებულებებს.

ამაზე მეტყველებს მიმდინარე წლის რვა თვის ტექნიკურ-ეკონომიკური მაჩვენებელები. როგორც უკვე ცნობილია, რესპუბლიკის მრეწველობამ გადაჭარბებით შესარულა პროდუქციის რეალიზაციის, მისი გამოშვების, წარმოების მოცულობისა და შრომის ნაყოფიერების ზრდის გეგმები. მართალია, ხელშეკრულების დისციპლინის დაცვის მხრივ ჯერ კიდევ ჩამოვრჩებით, მაგრამ იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ ბოლოს და ბოლოს ამ მხრივაც მალე მივალწევთ სასურველ შედეგს.

იმ შრომითს პატაკებში, რომლებიც გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქციაში შემოდის, ვალდებულებით პროდუქციის მიწოდებისა და შრომის ნაყოფიერების მაჩვენებლებთან ერთად ნინა პლანზეა ნამოწეული ნაწარმის ხარისხის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული მონაცემები, რაც სავსებით გასაგებია. პროდუქციის ხარისხის მკვეთრად გაუმჯობესების აუცილებლობა გამომდინარეობს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1983 წლის ივნისის პლენუმის გადაწყვეტილებებიდან. ამსანაგმა ი. ვ. ანდროპოვმა, შეეხო რა პლენუმზე ამ საკითხს, აღნიშნა, რომ ხარისხის ეტალონები ყოველად უშეღავათო, უმაღლესი უნდა იყოს, ასლა მთავარი ყურადღება უნდა მივაყოროთ შეჯიბრების ისეთ მიზნებს, როგორიც არის პროდუქციის ხარისხის ამაღლება, საწარმოო სიმძლავრეების, ნედლეულის, ენერგიისა და სამუშაო დროის გამოყენების გაუმჯობესება.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილება „სახალხო მეურნეობაში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების ღონისძიებათა შესახებ“ პირდაპირ მიუთითებს იმაზე, რომ სამინისტროებმა და უწყებებმა ყურადღება ცენტრში უნდა იქონიონ წარმოების ტექნიკური განახლებისა და მაღალხარისხოვან პროდუქციაზე სახალხო მეურნეობის მოთხოვნილების დაკმაყოფილების საკითხები. აქვეა ლაპარაკი იმის თაობაზეც, რომ 1984 წლიდან შემოღებული იქნება სამრეწველო პროდუქციის ატესტაცია ხარისხის ორი კატეგორიის — უმაღლესი და პირველი კატეგორიების მიხედვით.

„აღმოვფხვრათ დისპროპორციები მოსახლეობის ფულადს შემოსავლსა და ამ შემოსავლის სასაქონლო მასით უზრუნველყოფას შორის — ეს სამეურნეო ამოცანაც არის და პოლიტიკურიც“, თქვა ამსანაგმა ე. ა. შევარდნაძემ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XIV პლენუმზე. როცა ჩვენი რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციის ხელმძღვანელი შემოსავლის სასაქონლო მასით უზრუნველყოფაზე ლაპარაკობს, მარტო მის რაოდენობრივ მაჩვენებელს როდი გულისხმობს. აქ, ცხადია, უწინარესად, იგულისხმება საქონლის ხარისხობრივი მაჩვენებელიც.

ნლეულს მთელი რიგი სამინისტროების, უწყებების, გაერთიანებების, საწარმოების მიერ ქმედითი ღონისძიებების განხორციელების შედეგად პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების მიმართულებით საგრძნობი წარმატებებია მოპოვებული. ეს ითქვა კიდეც საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული წარმოების ეფექტიანობისა და პროდუქციის ხარისხის რესპუბლიკური კომისიის სხდომაზე. ცხრა თვეში საპატიო ნუთაუნდიდი 1.128 მილიონი მანეთის ნაწარმი დამზადდა, რაც მოელი სასაქონლო პროდუქციის 15 პროცენტს და საატესტაციო პროდუქციის 48 პროცენტს შეადგენს. ეს კი მნიშვნელოვნად სჭარბობს სოციალისტური ვალდებულებით ნავარაუდევს.

ხარისხის გაუმჯობესებისათვის ბრძოლაში შესანიშნავ შედეგს მიაღწია რესპუბლიკის მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრომ. მისმა საწარმოებმა მარტო სექტემბერში 67,8 მილიონი მანეთის პროდუქცია გამოუშვეს. ეს კი ვეგმას 200 პროცენტით და მეტადაც სჭარბობს. მსუბუქი მრეწველობის მუშაკებმა წარმატებას მიზანდასახული, ღრმად გააზრებული ორგანიზაციულ-ტექნიკური ღონისძიებების განხორციელებით მიაღწიეს.

ხარისხის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული კონკრეტული ღონისძიებების განხორციელებით შედარებით დაჯერებულ მაჩვენებლებს მიაღწიეს აჭარის ავტონომიურ საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკაში, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში, ქალაქებში თბილისში, ქუთაისში, ჭიათურაში, რაც შეეხება აფხაზეთის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის მრეწველობას, იგი სახელმწიფო ხარისხის ნიშნით მხოლოდ 4,3 პროცენტს უშვებს. დაბალია ეს მაჩვენებელი ზუგდიდში, მეტი უმაღლესი კატეგორიის პროდუქციის გამოშვების საშუალება უნდა გამონახონ ფოთის სამრეწველო საწარმოებმაც.

დასანანია, რომ შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით საპატიო ნუთაუნდიდი დამზადებული პროდუქციის მოცულობა შეამცირეს ცეკავშირისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს საწარმოებმა, რუსთავის ქიმიური ბოჭკოს, ცხინვალის ელექტროვიბრაციული მანქანების, „სოხუმხელსაწყოს“ ქარხნებმა და ზოგიერმა სხვა საწარმომ. არადა, არის იმის რეალური შესაძლებლობა, რომ მნიშვნელოვნად გავადიდოთ და არავითარ შემთხვევაში არ შევამციროთ საპატიო ნუთაუნდიდი აღნიშნულ ნაწარმთა რაოდენობა.

განსაკუთრებით საჭიროროტოა სახალხო მოხმარების საქონლის ხარისხის გაუმჯობესების პრობლემა და კიდევ ითქვა ეს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XIV პლენუმზე. ყურადღებას იპყრობს წუნდებული და ხარისხდაქვეითებული პროდუქციის ჯერ კიდევ დიდი პროცენტი. ხე-ტყისა და ხის დამშენებელი და სატყეო მეურნეობის სამინისტროთა საწარმოებმა, „კაკაბასტრანსფორმატორის“, „საქელექტრომანქანის“, „საქყოფენერგიის“ საწარმოო გაერთიანებებმა, თბილისისა და სოხუმის გაზის აპარატურის ქარხნებმა მნიშვნელოვნად გაზარდეს კულტურულ-საყოფაცხოვრებო საგნების გამოშვება, მაგრამ ზოგიერთმა მათგანმა ბევრი უნდა გააკეთოს ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესებისათვის.

ამოცანა ის არის, რომ აუცილებლად განვამტკიცოთ ჩვენი მუშაკა კლასის თავდადებული შრომით მოპოვებული წარმატებები, არც ერთი წუთით არ შევანელოთ ხარისხისათვის ბრძოლა და გავუფრთხილდეთ რესპუბლიკის პრესტიჟს, წინდად დავიცვათ საწარმოს მარკის ღირსება და ნიადაგ განვახორციელოთ სკკპ XXVI ყრილობის მიზანდასახულობანი, ყველაფერი ვიღონოთ პარტიისა და მთავრობის ზემოხსენებული დადგენილების ყველა პუნქტის უფუო რეალიზაციისათვის, სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების შეჯამებისას წინა პლანზე ნამოვწიოთ პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული მაჩვენებლები.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება

სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის ნ. ნ. ყიფშიძის ხალხთა მეგობრობის ორდენით დაჯილდოების შესახებ

მედიცინის მეცნიერების განვითარებაში, სამეცნიერო კადრების მომზადებაში დამსახურებისათვის და დაბადების სამოც წელთან დაკავშირებით სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ნოდარ ნიკოლოზის ძე ყიფშიძე დაჯილდოდეს ხალხთა მეგობრობის ორდენით.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
ი. ანდროპოვი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
თ. მენთეშაშვილი.

მოსკოვი, კრემლი. 1983 წლის 11 ოქტომბერი.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში, საქართველოს პროფსაბჭოსა და ალკკ ცენტრალურ კომიტეტში

15 ოქტომბერი კომუნისტური შაბათობის დღეა

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ, საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკურმა საბჭომ და საქართველოს ალკკ ცენტრალურმა კომიტეტმა განიხილეს რესპუბლიკის შრომითი კოლექტივების იმ ინიციატივის საკითხი, რომ 1983 წლის 15 ოქტომბერს მოაწყონ კომუნისტური შაბათობა შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულებისათვის მოძრაობის 25 წლისთავის აღსანიშნავად. მიღებულ გადაწყვეტილებაში აღნიშნულია, რომ რესპუბლიკის მშრომელებმა, რომლებმაც ერთსულოვნად დაუჭირეს მხარი კომუნისტური შრომის დამკვიდრებისა და კოლექტივების სრულიად სახალხო მოძრაობის ინიციატორის — მოსკოვის სახარისხებელი დეპოს კოლექტივის პატრიოტულ თაოსნობას, ფართოდ გაშალეს სოციალისტური შეჯიბრება დევიზით „კომუნისტური შრომის დამკვიდრებისა და კოლექტივების მოძრაობის 25 წლისთავს — 25 დამკვრელური კვირა“, თავდადებით შრომობენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრისა და 1983 წლის ივნისის პლენუმების გადაწყვეტილებების, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ი. ვ. ანდროპოვის გამოსვლებში ჩამოყალიბებული დებულებებისა და დასკვნების, გეორგიევსკის ტრაქტატის 200 წლისთავისა და შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულებისათვის მოძრაობის 25 წლისთავის აღსანიშნავად ნაკისრ სოციალისტურ ვალდებულებათა წარმატებით შესრულებისათვის.

კრებებზე, რომლებიც მიეძღვნა ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის განცხადებას იმ მილიტარისტულ კურსთან დაკავშირებით, რომელსაც საერთაშორისო საქმეებში ახორციელებს ამერიკის შეერთებული შტატების ახლანდელი ადმინისტრაცია, შრომითი კოლექტივები ერთსულოვნად უჭერენ მხარს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის სამშვიდობო პოლიტიკას.

კომუნისტური შრომის დამკვრელთა შეკრებებზე, თეორიულ და სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციებზე, მუშათა კრებებზე, რომლებიც ამ დღეებში ეწყობა, მშრომელები, ჩვენი სახელოვანი ახალგაზრდობა პატივს მიაგებენ შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულებისათვის მოძრაობის ვეტერანებს, დამრიგებლებს, წარმოების ნოვატორებს, კისრულობენ გადიდებულ სოციალისტურ ვალდებულებებს მეთერთმეტე ხუთწლედის მესამე წლის წარმატებით დამთავრებისათვის.

ამ დღეებში ამიერკავკასიის რკინიგზის, ელექტროტექნიკური, მეტალურგიული, ჩარხსაშენებელი და ხელსაწყოთსაშენებელი, მსუბუქი და კვების მრეწველობის, რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის სხვა დარგების, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქების თბილისის, ქუთაისის, რუსთავის, ფოთის, ჭიათურის, რესპუბლიკის ბევრი რაიონის საწარმოთა შრომითი კოლექტივები მოსკოვის მშრომელთა მაგალითისამებრ გაგზავნენ ინიციატორები, რომ 1983 წლის 15 ოქტომბრისათვის დაამთავრონ დამკვრელური ვახტი — „კომუნისტური შრომის დამკვრელებისა და კოლექტივების მოძრაობის 25 წლისთავს — 25 დამკვრელური კვირა“, მოაწყონ ამ დღეს კომუნისტური შაბათობა, ხოლო გამომუშავებული სახსრები მოახმარონ ქალაქ თბილისში 2400 ადგილისათვის გათვალისწინებული სანატორიუმ-პროფილაქტორიუმის მშენებლობას.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ, საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკურმა საბჭომ და საქართველოს ალკკ ცენტრალურმა კომიტეტმა მოიწონეს რესპუბლიკის შრომითი კოლექტივების პატრიოტული ინიციატივა — მოაწყონ 1983 წლის 15 ოქტომბერს კომუნისტური შაბათობა შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულებისათვის მოძრაობის 25 წლისთავის აღსანიშნავად.

მაღალ ორგანიზაციულ და იდეურ-პოლიტიკურ დონეზე შაბათობის მოწყობის მიზნით შეიქმნა შაბათობის შტაბი.

საქართველოს კომპარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს, სამინისტროებსა და უწყებებს, საბჭოთა, პროფკავშირულ, კომკავშირულ და სამეურნეო ორგანოებს წინადადება მიეცათ ფართოდ გაშალონ ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობა შრომითს კოლექტივებში, დაწესებულებებსა და სასწავლებლებში შაბათობის დღეს შრომის უდიდესი ნაყოფიერებისა და მუშაობის საუკეთესო საბოლოო შედეგების მისაღწევად შრომითი და მატერიალური რეზერვების მობილიზაციისათვის.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ, საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკურმა საბჭომ და საქართველოს ალკკ ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოთქვეს მტკიცე რწმენა, რომ რესპუბლიკის კომუნისტები, კომკავშირელები, ყველა მშრომელი შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულებისათვის მოძრაობის 25 წლისთავისადმი მიძღვნილი სრულიად სახალხო კომუნისტური შაბათობის დღეს აღნიშნავენ შრომის უდიდესი ნაყოფიერებით, შემოქმედებითი აქტიურობის ახალი პატრიოტული აღმავლობით, დაუცხრომლად იბრძოლებენ სკკპ XXVI ყრილობის, საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრისა და 1983 წლის ივნისის პლენუმების გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის, უზრუნველყოფენ საქართველოს სსრ ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1983 წლის გეგმისა და მეთერთმეტე ხუთწლედის სამი წლის ყველა დავალების წარმატებით შესრულებას.

(საქინფორმი).

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

საბჭოების მუშაობა — დღევანდელ მოთხოვნათა დონეზე

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა განიხილა საკითხები „ქალაქში სამეურნეო და სოციალურ-კულტურული მშენებლობის განხორციელებისათვის თელავის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის მუშაობის შესახებ“, „სახურსათო პროგრამის განხორციელებისა და სოფლის სოციალური განვითარებისათვის მარტყოფის სახალხო დეპუტატთა სასოფლო საბჭოს მუშაობის სტილის შესახებ“ და „დაბის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისათვის კაზრეთის სადაბო საბჭოს ორგანიზაციულ-მასობრივი მუშაობის შესახებ“.

ყოველმხრივ გააანალიზა რა თავიანთი რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისათვის სახალხო დეპუტატთა აღნიშნული საბჭოების საქმიანობა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა აღნიშნა დადებითი მათს მუშაობაში, გამოავლინა ნაკლოვანებანი, დასახა მათი საქმიანობის გაუმჯობესების კონკრეტული, ორგანიზაციული და პოლიტიკური ღონისძიებანი.

უფრო აქტიური გავლენა მოვახდინოთ სოციალურ მუენეგლოგაზე

თელავის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის მუშაობის საკითხის განხილვისას საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა აღნიშნა, რომ მისი აღმასკომი (თავმჯომარე — ამხ. ო. ვ. გულიაშვილი) ახორციელებს ქალაქის ეკონომიკის განმტკიცების, საქალაქო მეურნეობის განვითარების ღონისძიებებს და ამ მიზნით იყენებს მუშაობის სხვადასხვა ფორმასა და მეთოდს. საბჭოს სესიებსა და თავის სხდომებზე განსახილველად საკითხთა მომზადებისათვის აღმასკომი ქმნის სპეციალურ სამუშაო ჯგუფებს, რომლებიც სწავლობენ საქმის ვითარებას ადგილებზე, აწყობს გამსვლელ სესიებსა და სხდომებს.

აღმასკომი მუშაობს ქალაქში მოქმედი ზემდგომი დაქვემდებარების სამრეწველო, სამშენებლო, სატრანსპორტო საწარმოებთან და ორგანიზაციებთან კონტაქტით, ეხმარება მათ წარმოების განვითარების, მისი ეფექტიანობის ამაღლების, მშრომელთა საბინაო პირობებისა და სხვადასხვა სახეობის მომსახურების გაუმჯობესების საკითხთა გადაწყვეტაში. მიმდინარე ხუთწლედის პირველ ნახევარში წინა ხუთწლედის შესაბამის პერიოდთან შედარებით ქალაქის სამრეწველო პროდუქციის მოცულობა გაიზარდა 59 მილიონი მანეთით, ანუ 1,7-ჯერ.

მიმდინარეობს მუშაობა ქალაქ თელავში წყალდიდობის შედეგების ლიკვიდაციისა და შესაბამისი დადგენილების შესრულებისათვის. ქალაქის კეთილმოწყობის საკითხთა გადასაწყვეტად აღმასკომი იყენებს მის ტერიტორიაზე განლაგებულ საწარმოთა და ორგანიზაციათა შესაძლებლობებს.

ამავე დროს თელავის საქალაქო საბჭოს აღმასკომი ვერ უზრუნველყოფს ძალებისა და ყურადღების ჯეროვან კონცენტრაციას ქალაქის ცხოვრების უმნიშვნელოვანეს სფეროებში, ვერ იჩენს საკმაო სიმტკიცესა და თანამიმდევრობას მთელი რიგი მწვავე და აქტუალური პრობლემების გადაწყვეტაში.

ნაკლები ყურადღება ეთმობა მოსახლეობის სავაჭრო, საყოფაცხოვრებო, სამედიცინო და სატრანსპორტო მომსახურების ობიექტების მუშაობას. აქ არსებულ ნაკლოვანებებსა და წესების უხეში დარღვევის ფაქტებს იშვიათად აძლევს პრინციპულ შეფასებას აღმასკომი.

არ არის მოგვარებული მკაცრი სახელმწიფო წესრიგი ინდივიდუალურ საბინაო მშენებლობაში. ხშირია თვითნებური და უპრეცედენტო მინაშენებისა და დანაშენების, დაუსაბუთებელი ნებართვის მიცემის, მოქალაქეთა ჩაწერა-ამოწერის წესების დარღვევის შემთხვევები.

საზღვრეს სასოფლო-სამეურნეო წარმოების შემდგომ ზრდაზე საბჭოს, მისი დეპუტატების, დეპუტატთა ფორმირებების გავლენის ამაღლების ღონისძიებანი.

აქტიურად მოქმედებენ საბჭოს მუდმივი კომისიები, დეპუტატთა ჯგუფები, რომლებიც სახავენ კონკრეტულ რეკომენდაციებს თავიანთი კომპეტენციის დარგში, ხშირად შეაქვთ საკითხები აღმასკომის განსახილველად.

1982 წელს მოსახლეობამ სახელმწიფოს მიჰყიდა 50 ტონით მეტი ხორცი, 2,5 ტონით მეტი ყველი, 4 ტონით მეტი მატყლი, 60 ათასი ცალით მეტი კვერცხი, 568 ტონით მეტი ხილი, ვიდრე წინა წელს, იზრდება მოსახლეობის მიერ სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოება მიმდინარე წელსაც.

ამ მაჩვენებლების მიღწევას ხელს უწყობს სოფლსაბჭოს ინიციატივით დანერგული დისციპლინის განმტკიცების სისტემა, რომელიც ითვალისწინებს დეპუტატთა და აქტივის მიმაგრებას სასოფლო კომლების ჯგუფთან მოსახლეობაში მუდმივი მუშაობისათვის. დადებით გავლენას ახდენს სოფლის ყრილობების მოწყობა უმნიშვნელოვანეს საკითხთა განსახილველად.

სოფლის მშრომელთა აქტიურობის ამაღლებას, სოფლის მეურნეობის პროდუქციის შესყიდვის გადიდებას ხელს უწყობს საბჭოების ზრდა სოციალურ საკითხთა გადაწყვეტისათვის. მისი ინიციატივითა და რესპუბლიკური ორგანოების დახმარებით შედგენილია სოფლის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პროგრამა. უკანასკნელ წლებში აშენდა ორსართულიანი სავაჭრო ცენტრი და რამდენიმე მაღაზია, 400-ნომრიანი ავტომატური სატელეფონო სადგური, სპორტული ბაგა-ბაღი, ბიბლიოთეკა, შენდება პურკომბინატი, საცხოვრებელი სახლი პედაგოგებისათვის და სხვა ობიექტები. მიმდინარეობს გაზიფიკაციის სამუშაოები და ა. შ.

ამავე დროს სასოფლო საბჭო, მისი აღმასკომი საკმაო კონტროლს და ორგანიზაციას არ უწევენ მომსახურების სფეროს არსებული ობიექტების მუშაობას, რაც მოსახლეობის სამართლიან საყვედურს იწვევს. საყოფაცხოვრებო მომსახურების ბევრი საწარმო მოთავსებულია მუხერხებელ შენობებში, სადაც არ არის მათი ნორმალური ფუნქციონირების ელემენტარული პირობები, ხშირია მათი მუშაობის რეჟიმის უხეში დარღვევებიც, არ არის მოწესრიგებული პურის ვაჭრობა, არ მოქმედებს აბანო. ცუდად მუშაობენ საზოგადოებრივი კვების საწარმოები. სერიოზული ნაკლოვანებებია სამედიცინო მომსახურებაში, აფთიაქის მუშაობაში. ძირეულ გაუმჯობესებას მოითხოვს სოფლის ტერიტორიის სანიტარიული მდგომარეობა. მძიმე მდგომარეობა შეიქმნა სასმელი წყლით მოსახლეობის უზრუნველყოფაში, დამაკმაყოფილებლად არ მუშაობს კავშირგაბმულობის კვანძი და სატელეფონო ქსელი.

აღნიშნული ნაკლოვანებანი ბევრად არის განპირობებული იმით, რომ სოფლსაბჭო ყოველთვის ვერ იყენებს მის განკარგულებაში არსებულ საშუალებებს უმწვავესი საკითხების გადასაწყვეტად, ნაკლებად იზიდავს ამ საქმეში წესიერ ბევრ საწყისებზე მის ტერიტორიაზე განლაგებულ საწარმოებსა და ორგანიზაციებს. სოფლსაბჭო, მისი აღმასკომი ჯერ კიდევ სუსტად ეძებენ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ზრდის ეფექტიან გზებს, საკმაოდ გაბედულად არ ნერგავენ ახალს, პროგრესულს, სხვა რეგიონებში შეძენილ დადებითს გამოცდილებას, არ ეწევიან შესაბამის ანალიზურ მუშაობას. ამიტომ ნელა ვითარდება მოსახლეობასთან საზოგადოებრივი მეურნეობის კოოპერაცია, მთლიანად არ არის გამოყენებული პირად მეურნეობებში პირუტყვის სულადობის ზრდის შესაძლებლობანი.

აღმასკომი ჯეროვან ყურადღებას არ უთმობს საკუთარი გადაწყვეტილებების შესრულების კონტროლს, საკმარისად არ ადევნებს თვალს საწარმოებსა და ორგანიზაციებში შრომის დისციპლინის მდგომარეობასაც, არ უწევს მათ ქმედით დახმარებას მისი დარღვევების თავიდან აცილებაში.

მუშაობა არასაკმარისად მიიჩნიეს

ბოლნისის რაიონის კაზრეთისის სახალხო დეპუტატთა სადაბო საბჭო (აღმასკომის თავმჯდომარე — ამხ. რ. ო. აბაშიძე) სერიოზულ ყურადღებას უთმობს დაბის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების, მისი მოსახლეობის სხვადასხვა მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილების საკითხებს. საბჭოს სესიებზე, მისი აღმასკომის სხდომებზე ისილავენ საქვეუწყებო საწარმოებისა და ორგანიზაციების მიერ სახელმწიფო გეგმებისა

(დასასრული მე-2 გვ.).

შატილის ერთი წელი: ოცნებიდან რეალობამდე

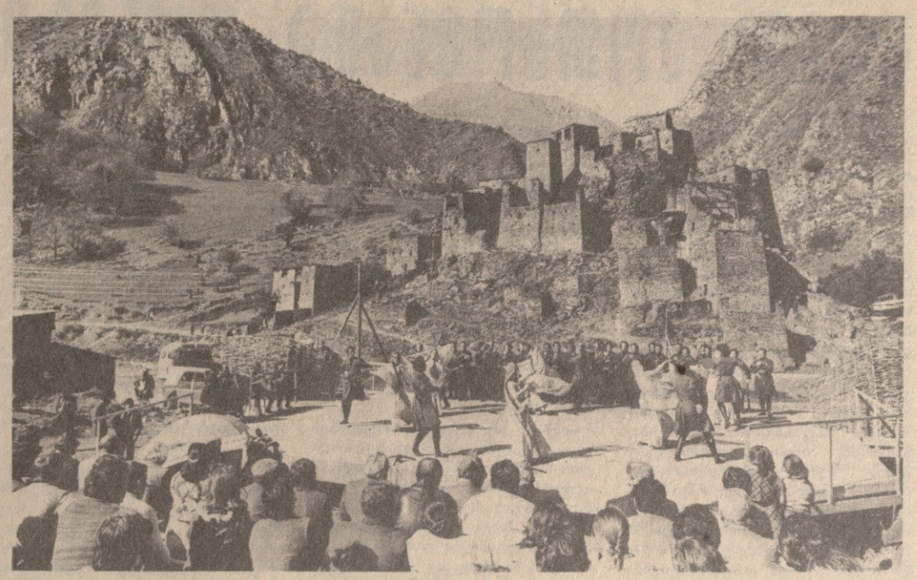

სურათზე: შატილობის დღესასწაული.

ი. დავითაშვილის ფოტო. (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

კოცონი პლატოზე აინთო — ერთადერთ ადგილას შატილში, სადაც ერთდროულად იმდენი კაცი შეიძლება შეიკრიბოს, რამდენიც აქ 8 ოქტომბერს, შაბათს იყო. შატილში ხევსურეთის დღესასწაულზე ჩამოსული ათას ორასი კაცი მოგიზგიზე კოცონის გარშემო შეჯგუფდა. ეს იყო უზარმაზარი კოცონი, და მან ბევრ რამეს მოჰფინა შუქი...

შატილის პლატოზე ანთებული კოცონი ხარკია ძველი ტრადიციისადმი: ასე ცეცლის შუქზე ათადან-ბაბადან ხევსურები იხილავდნენ ყველაზე მნიშვნელოვან და საჭიროროტო საქმეს. 8 ოქტომბერს ღამით კოცონთან შეკრებილ ხალხსაც ბევრი რამ ჰქონდა სათათბირო...

შატილი ეკონომიკური ოცნებაა. უპირატესად ეკონომიკური, რამეთუ უპირობა იქნებოდა შუა საუკუნეების ციხის აღდგენა არღუნზე, თუ არ განმტკიცდება ცხოვრების სამეურნეო ბალანსი იმათთვის, ვინც კვლავაც დაიცავს და სტუმრებს უჩვენებს ჩვენი ისტორიის ამ უნიკალურ ძეგლს. გზა დათვისჯვრის ეოელტეხილზე (2800 მეტრი ზღვის დონიდან), ტელევიზია ბარისახოში, ერთი წლის წინათ უნიკალურ, ჯერ არსად ნახულ საფუძველზე შექმნილი მეურნეობა — ოცნების რეალობად აქცევენ. საქართველოს სამომხმარებლო საზოგადოებათა კავშირის წარმომადგენელმა საქმიანმა ადამიანებმა, რომლებსაც დაევალათ ეთავთ მხარის ათვისება, ოცნების ახდომას საქმიანი საფუძველი დაუდეს.

ხევსურეთის დღესასწაული იმისათვისაც გაიმართა, რომ დადასტურებულიყო ეს მოძრაობა — ოცნებიდან რეალობისაკენ. სწორედ ამიტომ ავიზგიზდა აქ კოცონი, რომ გაეშუქებინა აღორძინებული შატილის ერთი წლის სიცოცხლე. ფოლკლორის ცნობილი შემგროვებლის, შატილონი ალექსი ჭინჭარაულისა არ იყოს, იგი ააგიზგიზეს იმ ადგილას, რომელიც ხევსურთ წმინდა ადგილად აქვთ მიჩნეული. წმინდა ადგილებისადმი სათუთი დამოკიდებულება გულისხმობს მისდამი ერთგულ და დაუცხრომელ სამსახურსაც. შატილმა — მთელი საქართველოს წმიდათაწმიდა ადგილმა — ახლა ეს საკუთარ ბედზე გამოსცადა. სჯა-ბაასიც კოცონთან ამის გამო გაიმართა.

ცეცხლის ციალში ხან ერთი, ხან მეორე სახე გამოკრთება ხოლმე ჩვენს წინაშე. ვუყურებთ მათ და სულ უფრო მკაფიოდ ვხედავთ ხევსურეთში მომხდარი ამბების აზრს.

მზექალა ჭინჭარაულმა, ოთხმოცი წლის ბარისახოელმა სიცოცხლეში პირველად 8 ოქტომბრის დილას იხილა ტელევიზორი, რომელიც მაგიდაზე დადგეს ადგილობრივი სკოლა-ინტერნატის შესასვლელთან. ჩაბნელებული ეკრანი ჭალს ღრმა მორევად მოეჩვენა, მაგრამ, თითქოს ფოთლებში მზე გამოკრთთო, ეკრანზე ფერადი გამოსახულება გამოჩნდა. ვიღაცის შეუჩვეველ ხელს ვერა და ვერ გაემართა ბგერა, მზექალამ ვეღარ მოითმინა და წამოძახა: „თავ დაანებე, ვუყუროთ — ეს ხომ სასწაულია!“

მინდია ოჩიაურს, ბარისახოს სკოლა-ინტერნატის მეათეკლასელს წლეულს სამი თვის მანძილზე მჩქეფარე ცხოვრების გადატანა მოუწია. როცა ივნისში აქ რესპუბლიკის კავშირგაბმულობის სამინისტროს სპეციალისტები მოვიდნენ, რათა გადაეწყვეტათ, თითქოსდა, ტექნიკურად გადაუწყვეტელი ამოცანა, მინდიამ თავი გამოიდო, მე დაგეხმარებითო. ნოდარ შეთეკაურთან, ძმებთან ავთანდილ და ტარიელ ჭინჭარაულებთან, სხვა თანაკლასელებთან ერთად იგი ვერტმფრინავით ავტომანქანებისათვის მიუდგომელ კარატეს მთაზე ავიდა და იქ, 2622 მეტრ სიმაღლეზე, კავშირგაბმულობის მუშაკებს დაეხმარა დაკონტაქტებინან მიმღებ-გადამცემი აპარატურა, რომელიც მზის ბატარეებით იკვებება.

ირაკლი გოგიტიძე, საქართველოს სსრ გეოლოგიის სამმართველოს უფროსი:

— ჩვენ ვიზრუნებთ ამ ყმაწვილების მომავლისათვის, დავეხმარებით მათი მშობლიური მხარისათვის ესოდენ საჭირო პროფესიების არჩევაში.

ერთი საათის შემდეგ „საქგეოლოგიის“ უფროსმა გვიჩვენა გვირაბი, რომელიც კლდოვან მასივში გაპყავთ — მიმდინარეობდა ქანების გეოლოგიური დაზვერვა, რაც საჭიროა მომავალი ტრანსკავკასიის რკინიგზის მაგისტრალის მიმართულების განსაზღვრისათვის.

კიდევ ერთი საათის შემდეგ გეოლოგებმა ჩვენი ყურადღება მიაპყრეს მთის ფერდობს, სადაც გარემოს დაუზიანებლად შეიძლება ინერტული მასალების მოპოვება, რომლებსაც გამოიყენებენ შატილის გაუმჯობესებული ავტოგზის მშენებლობისათვის.

გიორგი ჭინჭარაული, იმ ორი ოჯახიდან ერთ-ერთი ორმოცი წლის თავკაცი, რომლებიც წელს

(დასასრული მე-4 გვ.).

მცხეთობა:

მოგელით ყველას!..

რესპუბლიკაში შესანიშნავ ტრადიციად დამკვიდრდა სახალხო დღესასწაულის „მცხეთობის“ გამართვა. ჩვენს მკითხველს აინტერესებს, როდის მოიწყობა წლეულს „მცხეთობა“ და რა სახალხეებს ითვალისწინებს სადღესასწაულო ღონისძიებანი? საქინფორმის კორესპონდენტმა საქართველოს კომპარტიის მცხეთის რაიკომის პირველ მდივანს შ. ეცალაშვილს სთხოვა ეპასუხა ამ კითხვაზე.

— **შრომისა** და ჭირნახულის სახალხო დღესასწაული მცხეთობა, — თქვა მან, — გაიმართება კვირას, 16 ოქტომბერს. იგი დაემთხვა გეორგიევსკის ტრაქტატის 200 წლისთავის საპატიოს, რომლის აღსანიშნავად ჩვენს რაიონში დიდი მუშაობაა გაწეული. კერძოდ, აიგო ორი ხალხის ძმობის ძეგლები, თეატრონი, რომელიც ეშმარიტად საყოველთაო-სახალხო მშენებლობად იქცა. ტყე-პარკში, რომელიც არაგვისა და მტკვრის შესართავიდან ძველთაძველი ბებრის ციხის გალავნამდეა გადაჭიმული, გაშენდა რესპუბლიკაში ყველაზე დიდი ღიაცისქვეშა თეატრი. ბებრის ციხის მთის ფერდობები, რომლებიც დატერასებულია და ქვის დარიჯებია გაკეთებული, ბუნებრივი ამფითეატრი გახდა. და თუ ყველა სტუმარს არ ეყო „დასაჯდომი ადგილი“, არა უშავს-რა — თეატრონი ისეთი პრინციპით არის გაშენებული, რომ ყოველი მხრიდან მოჩანს, ხოლო გარშემო მთების ფერდობებზე ადგილის მეტი რა არის!

ერთი სიტყვით, სტუმრად მოველით ყველას, ვინც ჩვენს ლხინს გაიზიარებს.

ყოველ დღესასწაულს მაშინ ემატება განსაკუთრებული ეშხი, როდესაც მასპინძელი კარგ გუნებაზეა. ჩვენი

საბჭოების მუშაობა—დღევანდელ მოთხოვნათა დონეზე

(დასასრული)

და სოციალისტურ ვალდებულებათა შესრულების მიმდინარეობის, შრომისა და საწარმოო დისციპლინის განმტკიცების, საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის, მოქალაქეთა მომსახურების გაუმჯობესების საკითხებს. განსახილველი საკითხების მომზადებაში აბამენ მუდმივ კომისიებს, დეპუტატებს და აქტივს.

დამტკიცდა სასურსათო პროგრამის რეალიზაციის ღონისძიებათა გეგმა. საბჭოს ინიციატივით შეიქმნა თევზსაჭერი მეურნეობა, წარმოებს მეცხოველეობის ფერმების მშენებლობა, ვითარდება პირადი დამხმარე მეურნეობანი, საზოგადოებრივ სექტორთან მოსახლეობის კოოპერირება. დაბის ტერიტორიაზე განლაგებულმა საწარმოებმა და ორგანიზაციებმა დაამზადეს 300 ტონაზე მეტი უხეში საკვები.

შესრულდა ამომრჩevლების განაწესთა უმეტესობა, უფრო რეგულარული გახდა საბჭოსა და მოსახლეობის წინაშე აღმასკომის ანგარიშგება.

ამასთან ერთად საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა, რომელმაც განიხილა კაზრეთის სადაბო საბჭოს მიერ დაბის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისათვის გაწეული ორგანიზაციულ-მასობრივი მუშაობის საკითხი, მიიჩნია, რომ სადაბო საბჭო სრულად ვერ იყენებს თავის უფლებამოსილებას საქვეუწყებო ტერიტორიაზე სამეურნეო, სოციალური და სხვა საკითხების გადაწყვეტისათვის.

საბჭო არ ეწევა დაბის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების მიმდინარე და პერსპექტიული გეგმების შეფუშავებას, არა აქვს მის ტერიტორიაზე განლაგებული საწარმოებისა და ორგანიზაციების მუშაობისადმი კონტროლის ზუსტი სისტემა, ამისათვის საჭირო მოცულობის ინფორმაცია და შესაბამისი ეკონომიკური ანალიზი.

საბჭოს არ შეუქმნია რეგიონის სპეციფიკიდან გამომდინარე სოფლის მეურნეობისა და მრეწველობის მუდმივი კომისიები. დაბალია საბჭოს ზემოქმედების შედეგიანობა სოციალისტური დისციპლინის განმტკიცებისათვის. სათანადო სიმტკიცესა და პრინციპულობას ვერ იჩენს საბინაო-საყოფაცხოვრებო საკითხების გადაჭრაში, იმ მოქალაქეთა აღრიცხვის ორგანიზაციის სრულყოფაში, რომლებსაც საცხოვრებელი ფართობი ესაჭიროებათ, კომუნალური სამსახურების მუშაობის, საბინაო ფონდის დაცვა-შენახვის საკითხების გადაწყვეტისათვის.

საბჭო საკმაო ყურადღებას არ უთმობს დაბის კეთილმოწყობას, მის ტერიტორიაზე მწვანე ნარგაობათა ფართობის ზრდას. არ ინერგება ვაჭრობისა და საყოფაცხოვრებო მომსახურების ორგანიზაციის პროგრესული ფორმები, არ სრულდება ცალკეულ სახეობათა მომსახურების გაწევის გეგმები, თითქმის არ იზრდება მათი რიცხვი.

საბჭო სათანადო მომთხოვნელობას არ იჩენს კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებათა მუშაობისადმი.

ყველა ეს ნაკლი და ხარვეზი იმით არის განპირობებული, რომ საბჭოს, მისი აღმასკომის, მუდმივი კომისიების ორგანიზატორული მუშაობა სუსტად არის დაკავშირებული სამეურნეო და სოციალურ-კულტურულ მშენებლობის კონკრეტული ამოცანების გადაწყვეტასთან, ფორმალიზმის დაღი ატყვია.

მუშაობის გეგმებს ადგენენ საზოგადოებრივი მოთხოვნილებისა და მშრომელთა აზრის სათანადო შესწავლის გარეშე. დაბის ცხოვრების უმნიშვნელოვანესი საკითხები არ გამოაქვთ მოქალაქეთა განსახილველად, ხოლო საბჭოს, აღმასკომის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს იშვიათად აცნობებენ მოსახლეობას. სესიებზე, აღმასკომის სხდომებზე განსახილველ საკითხებს აკლია სიღრმე და კონკრეტული ანალიზი, ხოლო დადგენილებები შეიცავს ზოგად მოწოდებებს, არ არის განმტკიცებული საჭირო ორგანიზაციული ღონისძიებებით, მათი შესრულების კონტროლი ეპიზოდურ ხასიათს ატარებს.

საბჭოს აღმასკომი სუსტად ერკვევა დეპუტატთა საქმიანობაში, არ ეხმარება მათ დაგეგმვაში, მთავარ მიმართულებათა განსაზღვრაში, ადამიანის გამოცდილების, ცოდნისა და უნარის შესაბამისად.

ბოლნისის რაისაბჭოს აღმასკომი, ჯერ კიდევ ნაკლებ ყურადღებას უთმობს ქვემდგომი საბჭოების საქმიანობის სრულყოფის საკითხებს, საარსებო სახალხო-სამეურნეო ამოცანების გადაწყვეტასთან მჭიდრო კავშირს.

პარტიის ბოლნისის, რაიკომი სუსტად იყენებს ადგილობრივი საბჭოების ფართო უფლებამოსილებას სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ამოცანების განხორციელებისათვის, ჯეროვან პარტიულ ზეგავლენას არ ახდენს მათს საქმიანობაზე კომუნისტი დეპუტატების მეშვეობით. საბჭოებში პარტიული ჯგუფები ფორმალურად ფუნქციონიერებენ, არ იხილავენ კომუნისტების მიერ დეპუტატის მოვალეობის შესრულებას, არ აფასებენ ამა თუ იმ მიმართულებით საბჭოების მუშაობის ეფექტიანობას.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა ბოლნისის რაიონის კაზრეთის სახალხო დეპუტატთა სადაბო საბჭოს მუშაობა დაბის სოციალ-ეკონომიკური განვითარებისათვის არასაკმარისად მიიჩნია.

• • •

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა მიღებულ გადაწყვეტილებებში სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებს დააკისრა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესონ სამეურნეო და სოციალურ-კულტურული მშენებლობისადმი ხელმძღვანელობის ფორმები და მეთოდები. ამასთან მან განსაკუთრებული ყურადღება მიაპყრო იმას, რომ საჭიროა მთელი მეცადინეობა მოახმარონ კანონის მიერ მათთვის მინიჭებული უფლებებისა და მოვალეობების რეალიზაციას საბჭოების საქმიანობის ყველა ძირითადი მიმართულებით, ყველა დარგში, ადგილობრივი უმნიშვნელოვანესი საკითხის გადაწყვეტაში თავიანთი სპეციფიკის გათვალისწინებით.

დაამყარონ უფრო ზუსტი სისტემატურობა მათ ტერიტორიაზე განლაგებული ზემდგომი დაქვემდებარების საწარმოებთან და ორგანიზაციებთან ურთიერთობაში, იმ თვალსაზრისით, რომ განახორციელონ ქმედითი კონტროლი მათ მიერ კანონმდებლობის დაცვისადმი და აღმოუჩინონ კონკრეტული დახმარება წარმოების ეფექტიანობისა და მუშაობის ხარისხის ამაღლებაში, რეზერვების ძიებაში, სახალხო მოხმარების საქონლის გამოშვებაში, ყველა სახეობის რესურსების გამოყენებაში, მუშა-მოსამსახურეთა ცხოვრების დონის ამაღლებაში.

საქართველოს კომპარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს დაევალათ ნიადაგ თვალთახედვის არეში იქონიონ ყველა დონის სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების საქმიანობა, თანამიმდევრულად განვითარონ და წაახალისონ მათი აქტიურობა და ინიციატივა, აუმაღლონ ავტორიტეტი, ყოველმხრივი დახმარება აღმოუჩინონ მათ წინაშე დასახული ამოცანების გადაწყვეტაში.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმსა და მინისტრთა საბჭოს წინადადება მიეცათ გააუმჯობესონ ყველა დონის ადგილობრივი საბჭოების, მათი აღმასკომების საქმიანობის სხვადასხვა ასპექტის შესწავლა და თავიანთ სხდომებზე განხილვა, განუხრელად იღვაწონ, რათა კიდევ უფრო გააძლიერონ საბჭოთა ხელისუფლების წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელ-განმკარგულებელი ორგანოების როლი და პასუხისმგებლობა სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების უმნიშვნელოვანესი საკითხების გადაწყვეტაში. (საქინფორმი).

ბამის მშენებლობაზე...

50 წლის შემდეგ

გეორგიევსკის ტრაქტატის 200 წლისთავს მიეძღვნა ჩვენი მოგზაურობა ბაიკალ-ამურის მაგისტრალის მშენებლობაზე. „მოსფილმის“ დოკუმენტური ფილმების განყოფილებას გუგეა, რომ თბილისის ხალხთა მეგობრობის მუზეუმში ინახებოდა საბუთები, რომლებიც მოწმობს ქართველი ახალგაზრდა სპეციალისტთა მონაწილეობას ბაიკალ-ამურის მაგისტრალური რკინიგზის ხაზის დაგეგმარებასა და მშენებლობაში ჯერ კიდევ 1933 წლიდან.

ამ მიზნით თბილისში მოსკოვიდან საგანგებოდ ჩამოვიდნენ დოკუმენტური ფილმის (პიროსმანი სახელწოდება — „როცა ერთია სამშობლოს თაღი“) რეჟისორი ლ. ბაქრაძე და სცენარის ავტორი პ. სირხეზი, რომლებიც დაგეკავშირდნენ და, სათანადო ორგანიზაციებთან შეთანხმებით, გადაწყდა ჩვენი მონაწილეობა ამ საქმეში. სცენარის ავტორისა და რეჟისორის შეთანხმებული ჩანაფიქრით საჭირო იყო „ძველი ბამელები“ შეხვედროდნენ დღეგანდელ ბამზე მომუშავე ქართველ ახალგაზრდობას, რომელმაც მიიღო ესტაფეტა და გააგრძელა ის ტრადიცია, რომელიც ჩვენ ნახევარი საუკუნის წინთა დავამკვიდრეთ.

მიმდინარე წლის 7 ივნისს თბილისიდან მოსკოვს გავემგზავრეთ. 9 ივნისს მოსკოვიდან გავფრინდით ქ. ირკუტსკში, იქიდან კი ახალგაზრდა ქალაქ ბრატსკში. საინტერესო ის იყო, რომ ბრატსკში ყოფნის დროს არ შეგვხვედრია არც ერთი მოხუცი ადამიანი. მცხოვრებლები სულ ახალგაზრდები არიან და ქუჩებში უამრავი ბავშვი დადის. 50 წლის წინათ ბრატსკი ერთ-ერთ ყველაზე მყრუებულ სოფელს წარმოადგენდა ანგარისპირა ტაიგაში.

ერთი დღის შესვენების შემდეგ ჩავფრინდით ქალაქ უსტ-კუტში, რომელიც ციმბირის ერთ-ერთი უდიდესი მდინარის — ლენის ნაპირებზეა გაშენებული. იგი დიდი სატრანსპორტო კვანძია და აქედან მდინარე ლენის ფლოტით უკიდურესი ჩრდილოეთისა და იაკუტიის ასსრ სხვადასხვა დასახლებულ პუნქტში დიდძალი ტვირთი იგზავნება. საინტერესოა აღინიშნოს, რომ რკინიგზიდან სამდინარო ტრანსპორტზე გადასაცემი ტვირთი დღე-ღამეში ასობით ვაგონს აღემატება. ჩვენ კმაყოფილებით შევნიშნეთ, რომ ამ უზარმაზარ სატვირთო ოპერაციებს ხელმძღვანელობდა რკინიგზის ერთ-ერთი საექსპლოატაციო განყოფილების უფროსის მოადგილე, საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის აღზრდილი ახალგაზრდა ინჟინერი ს. ჩხაიძე.

ქალაქ უსტ-კუტიდან, რომელიც ბამის დასავლეთი ნაწილის საწყისი სადგურია, მატარებლით გავემგზავრეთ 100 კილომეტრით დაშორებულ სადგურ ნიაში, რომელსაც აქ ნია-გრუზინსკაიას უწოდებენ.

როგორც ცნობილია, სადგური ნია და მთლიანად დაბა საქართველოს წარგზავნილებმა ააშენეს. ქართველ სპეციალისტთა ერთ ჯგუფთან ერთად ადგილობრივმა მოსახლეობამ ჩვენ გულთბილი შეხვედრა მოგვიწყო. დაბა ნიას მშენებლობის მთავარმა ინჟინერმა ვლადიმერ ჩომახაშვილმა აღნიშნა, რომ აქ ამჟამად დარჩენილია მშენებლების უკანასკნელი ჯგუფი, რომელმაც უნდა დაამთავროს ზოგიერთი საკომუნიკაციო სამუშაო.

თვით სპეციალურ სამშენებლო-სამონტაჟო მატარებლის კოლექტივმა ინჟინერ ანზორ დვალიშვილის მეთაურობით ნიას შემდეგ ბამის ცენტრალურ ნაწილში, ჩიტის ოლქში გადაინაცვლა. იქ ახალ სადგურს იკაბის აშენებენ.

მშენებლობის უფროსის მოადგილე ომარ გაჩეჩილაძე, მთავარი ენერგეტიკოსი იური გიორგაძე, სამუშაოთა მწარმოებელი გოდერძი გვიჩია, მექანიკოსი ნუგზარ პატარაია და სხვები ნიაში დარჩნენ. აქ უკვე მოქმედებს ხეტყის სახერხი ქარხანა, სამშენებლო დეტალების დამამზადებელი სახელოსნო და საყოფაცხოვრებო ობიექტები. მდინარე ნია უხვად ამარაგებს მოყვარულ მეთევზეებს

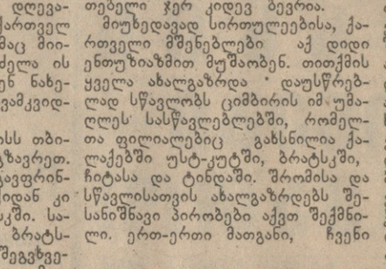

პატარა ავტობუსის მძღოლი თემურ იმერლიშვილი კახეთის სოფელ ართანიდან ყოფილა. აქეთ სკოლის დამთავრების შემდეგ გამოუწევია, ციმბირის პირობებში თავის შესაძლებლობების გაგება გადაწყვეტია. თემურიმ იმ საღამოსვე გაგვაცნო თუში ბ. თხელიძე, რომელიც აქ უკვე ექვსი წელიწადია ცოლ-შვილიანად ცხოვრობს. მუშაობს ბამის მშენებლობაზე თვითსაცლელის მძღოლად. მისი ვაჟები დაუსწრებლად სწავლობენ ქ. ჩიტის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში.

ს. იკაბიიდან ავტობუსით ბამის მშენებარე ობიექტებზე გავემგზავრეთ. აქ მომუშავე რუსებმა, უკრაინელებმა, ბელორუსებმა და სხვა ეროვნების სპეციალისტებმა და მუშებმა საგანგებო შეხვედრა მოგვიწყვეს. სახელდახელოდ გამართულ მიტინგზე მათ აღნიშნეს, რომ ისინი დღეს მუშაობენ ჩვენ მიერ პირველად გაკვალულ გზაზე და აგრძელებენ ნახევარი საუკუნის წინ დაწყებულ საქმეს.

ამავე საღამოს საქართველოს წარგზავნილთა მიერ იკაბიაში აშენებულ შესანიშნავ კლუბში შეხვედრა უკვე ადგილობრივმა მოსახლეობამ მოგვიწყო. გამოსულებმა ილაპარაკეს რუსი და ქართველი ხალხის საუკუნეობრივ მეგობრობაზე.

ბაიკალ-ამურის რკინიგზის მაგისტრალის კვლევა-ძიებასა და დაგეგმარებაზე მუშაობა საბჭოთა მთავრობის დადგენილებით 1932 წლიდან დაიწყო. ამისათვის შეიქმნა საპროექტო ორგანიზაცია „ბამპროექტი“. 1933 წლიდან მაგისტრალის მთავარი მიმართულების სხვადასხვა უბანზე გაჩაღდა მოსამზადებელი სამუშაოები, რომლებშიაც სხვა ეროვნების სპეციალისტებთან ერთად ჩვენც ვმონაწილეობდით.

საერთოდ, 1933 წლიდან ჩვენი ქვეყანა შორეული აღმოსავლეთისა და ჩრდილოეთის ათვისებას განსაკუთრებული გულმოდგინებით შეუდგა. სწორედ მაშინ დაიწყო ყინულმჭრელის „სიბირიაკოვი-სა“ და გემის „ჩელუსკინის“ ლეგენდარული რეისი ჩრდილოეთის საზღვაო გზის [illegible]

ჩვენ საბჭოთა კავშირის გზათა სახალხო კომისარიატის მოწოდებით გავემგზავრეთ ბაიკალ-ამურის მაგისტრალის მშენებლობაზე სამუშაოდ. ჩვენთან ერთად საქართველოდან წამოვიდნენ ინჟინერები თ. გვიშიანი, გ. ჩიკვაიძე და შ. კანკავა. სამინისტროს მშენებლობის მთავარი სამმართველოს უფროსმა არ დეგეგიმალა, რომ მორეულ აღმოსავლეთსა და ციმბირში მუშაობა არ იქნებოდა იოლი და მზად უნდა გყოფილიყავით მოსალოდნელი სიძნელეების ასატანად. გვითხრა, რომ მძიმე კლიმატურმა პირობებმა, ცუდმა მოძარაგებამ, სამუშაოს რთულმა ხასიათმა შეიძლება არაერთხელ მოგანატროთ შინ დატოვებული სითბო და მყუდროება. მაგრამ იმდენად დიდი იყო ენთუზიაზმი, სწრაფვა უცნობი შორეთისაკენ, რომ ერთმა ჩვენთაგანმა უყოყმანოდ უპასუხა: „ამხანაგი შმიდტი „ჩელუსკინზე“ ყინულებში ებრძვის სტიქიას და ნუთუ ჩვენ ვერ შევძლებთ შორეულ ციმბირში მუშაობასო. შემდეგში, უკვე ადგილზე ყოფნის დროს, 50-გრადუსიანი ყინვებით შეწუხებულმა ამხანაგებმა ხუმრობით არაერთხელ მოაგონეს მას, შენ არ იყავი, აკადემიკოს შმიდტის ექსპედიციასთან რომ აპირებდი შეკიბრებასო? ჩვენ მაინც ავიტანეთ ყველაფერი — სიცივეც და გაჭირვებაც. იმ პერიოდში მშენებლობა და საკვლევაძიებო სამუშაოები ტექნიკური აღჭურვილობით უზრუნველყოფილი არ იყო, ამიტომ მშენებლობის ტემპიც გაცილებით დაბალი იყო.

საბჭოთა კავშირზე გერმანელი ფაშისტების თავდასხმის გამო ბამის მშენებლობა დროებით შეწყდა.

1967 წელს მთელ ბაიკალ-ამურის ტრასაზე საკვლევაძიებო სამუშაოები ხელახლა დაიწყო. ეს მოხდა იმიტომ, რომ ადრე გათვალისწინებული წევის სახეობა და ამასთან დაკავშირებით სხვა ტექნიკური პარამეტრები მთლიანად შეიცვალა.

1974 წელს გამოვიდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სპეციალური დადგენილება „ბაიკალ-ამურის რკინიგზის მაგისტრალის მშენებლობის თაობაზე.

ბამის ტრასის კვლევა-ძიების და დაგეგმარების სამუშაოებში ძირითადად მონაწილეობდნენ სატრანსპორტო მშენებლობის და გზათა სამინისტროების ინსტიტუტები, სხვადასხვა სამინისტრო და ორგანიზაცია. ამიტომაც ამბობენ, ბამის დაგეგმარებას და მშენებლობას მთელი საბჭოთა კავშირი აწარმოებსო. სხვანაირად შეუძლებელი იქნებოდა ურთულეს პირობებში აგებშენებინა სამი ათასზე მეტი მცირე, საშუალო და დიდი ხელოვნური ნაგებობანი, დაგემუშავებინა ოთხას მილიონ კუბურ მეტრზე მეტი გრუნტი და სამი ათას კილომეტრზე მეტ სიგრძეზე აგეგო მიწის ვაკისი, გაგეყვანა ათასთასამბი კილომეტრი სიგრძის წყალმომარაგების და კანალიზაციის ხაზები, ათობით კილომეტრი სიგრძის ბეტონის, აგებშენებინა 100-ზე მეტი ახალი ქალაქი და დასახლებული პუნქტი.

ბაიკალ-ამურის რკინიგზის მაგისტრალს უდიდესი სახალხო-სამეურნეო და სოციალურ-პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს ჩვენი სახელმწიფოსათვის. მწყობრში ჩადგება და საბჭოთა ხალხის კეთილდღეობას მოხმარდება ის უდიდესი სიმდიდრე, რომელიც ბამის ტრასის გასწვრივ მიმდებარე რაიონებში მოიპოვება.

17 ათასი კილომეტრი მანძილის გავლის შემდეგ დამასახურებული სიამაყის გრძნობით დაბრუნდით საქართველოში.

ა. შალამბერიძე,
საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის რკინიგზის მშენებლობის, ლიანდაგების და სალიანდაგო მეურნეობის კათედრის გამგე;
გ. ციხკარიშვილი,
დოცენტი.

კაპიტალურ მშენებლობას—პარტიული მზრუნველობა

საქართველოს კომპარტიის სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის კლენუმი

• •

სამხრეთ ოსეთის სამშენებლო ორგანიზაციათა შრომითი კოლექტივების საქმიანობა მიზნად ისახავს მშენებლობის გაუმჯობესებას, კაპიტალური დაბანდების ეფექტიანობის ამაღლებას. მთავარი ყურადღება ეთმობა ძირითად და საწარმოო ფონდების დროულ ამოქმედებას, მშენებლობადაუმთავრებელი ობიექტების მოცულობის შემცირებას.

გაამართა დანიშნულება პარტიის საოლქო კომიტეტის ბიუროზე წლის ასამოქმედებელი ობიექტების ყოველწლიური დამტკიცების პრაქტიკამ. შექმნილია კაპიტალური მშენებლობისადმი ხელმძღვანელობის საოლქო ოპერატიული შტაბი. ასეთი შტაბები მოქმედებს ოლქის უმნიშვნელოვანეს მშენებლობებზე, რომლებიც საქმიან, პრაქტიკულ დახმარებას უწევენ მშენებლებს, ოპერატიულად წყვეტენ წამოჭრილ პრობლემებს.

ოლქის პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოების მუშაობის ეს და სხვა მაგალითები დაასახელეს პარტიის სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის მორიგ პლენუმზე, რომელმაც განიხილა საქართველოს კომპარტიის სამხრეთ ოსეთის საოლქო ორგანიზაციის ამოცანები სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად კაპიტალური მშენებლობის პარტიული ხელმძღვანელობის დონის ამაღლებისა და მშენებლობის ტემპის დაჩქარების საქმეში.

პარტიის სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის მეორე მდივნის ნ. ოდიშვილის. მოხსენებაში, ამხანაგების გამოსვლებში აღინიშნა, რომ ხუთწლედის დამდეგიდან ოლქში ათვისებულია 53,5 მილიონ მანეთისაზე მეტი. სახელმწიფო კაპიტალური დაბანდება, რაც 1,6-ჯერ მეტია მეათე ხუთწლედის შესაბამის პერიოდთან შედარებით. საექსპლოატაციოდ გადაეცა ცხინვალის ტრიკოტაჟის საცვლის ფაბრიკა, სასოფლო-სამეურნეო მანქანების ელექტრომოწყობილობის შემკეთებელი ქარხანა, ცხინვალის ხე-ტყის კომბინატი საავეჯო საამქრო, ავტოსატრანსპორტო საწარმოო გაერთიანების კომპლექსი, საკოცერტო დარბაზი, 10.000-ადგილიანი სტადიონი, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მრავალი ობიექტი, მნიშვნელოვნად გადიდდა საბინაო მშენებლობის მოცულობა. აღებულია კურსი, რომ 1985 წლამდე ოლქში მოისპოს ბარაკის ტიპის შენობები.

ამასთანავე პლენუმზე პრინციპული სკკ-ბაასი გაიმართა იმის შესახებ, რომ წლითიწლობით სრულად ვერ ხერხდება სახელმწიფო კაპიტალური დაბანდების ათვისება. საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს № 9 ტრესტის კოლექტივის მიზეზით უკვე თითქმის ათი წლია გრძელდება წწელილის „საქთალკის“ ქარხნის რეკონსტრუქცია. ჭიანურდება ზნაურის რაიონული საავადმყოფოს მშენებლობაც, რომელსაც ეს ტრესტი აწარმოებს. ჯერ კიდევ დაბალია საექსპლოატაციოდ გადაცემული საცხოვრებელი ბინების ხარისხი. პლენუმის მონაწილეებმა გამოავლინეს კაპიტალურ მშენებლობაში არსებულ ნაკლოვანებათა მიზეზები და დასახეს მათი აღმოფხვრის კონკრეტული გზები.

პლენუმზე გამოვიდა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრობის კანდიდატი, პარტიის სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი ფ. სანაკოევი.

განხილული საკითხის გამო მიღებულია შესაბამისი დადგენილება. (საქინფორმი).

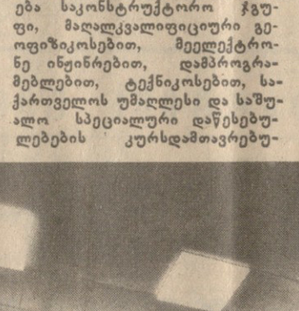

ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს პროგრამა მოქმედებს

„როგოტრონი“ თბილისში

ლაიფციგის ცნობილი ფირმა „რობოტრონი“ საქართველოს დედაქალაქში ახორციელებს ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს პროგრამით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ პროექტს. „საქნავთობგეოფიზიკის“ ტრესტის გამოთვლითს ცენტრში, რომელსაც ხელმძღვანელობს გეოლოგიამინერალოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი გურამ სანაძე, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ელექტრონიკის დარგის სპეციალისტთა ჯგუფი თავიანთ ქართველ კოლეგებთან ერთად მუშაობს ეს-1055 მ ელექტრონული გამომთვლელი მანქანის დამონტაჟებას, გამართვისა და ამოქმედებისათვის. ამ მანქანას შეუძლია წამში შეასრულოს ნახევარ მილიონამდე ოპერაცია.

—დიდი მოცულობის ელექტრონული მეხსიერების მქონე ახალი მანქანა გამოთვლითს ცენტრში არსებულ მანქანებზე ათჯერ უფრო სწრაფია, — თქვა ცენტრის უფროსმა, ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა კანდიდატმა ლეონიდ ეიჩისმა.— ეკონომისტებმა გაიანგარიშეს, რომ მისი დანერგვა სსრ კავშირის ნავთობის მრეწველობის სამინისტროს მთავარ ნავთობ-გეოფიზიკის ცენტრალური გეოფიზიკური ექსპედიციის მიერ შემუშავებული სც-3 პროგრამების გეოფიზიკურ კომპლექსთან ერთად წელიწადში 800 ათასი მანეთით აამაღლებს გეოლოგიურ-სადაზვერვო სამუშაოთა ეფექტიანობას.

...გამოთვლითი ცენტრის შექმნა მჭიდროდ არის დაკავშირებული იმ ღირსსახსოვარ დღესთან, როცა საქართველოში ამოხეთქა სამტრედიის ნავთობის საბადოს პირველმა მძლავრმა შადრევანმა. ეს იყო დაახლოებით ათი წლის წინათ, თბილისელ გეოფიზიკოსთა პატარა ჯგუფი პირველ ნაბიჯებს დგამდა — ამუშავებდა და განაზოგადებდა მისხალ-მისხალ შეკრებილ საგულისხმო მონაცემებს. ახლა ცენტრის მუშაობის მოცულობა ათჯერ გაიზარდა — მარტო ერთ სეზონში ტრესტის საველე პარტიები იკვლევენ საქართველოს ტერიტორიის ათასობით გრძივ კილომეტრს, რაც შეადგენს დაახლოებით 40 ათას მაგნიტოგრამს, რომელთა დამუშავებაც ხდება ელექტრონული გამომთვლელი მანქანების სპეციალური პროგრამებით.

ახლა მიმდინარეობს გენერალური რეკონსტრუქცია, არსებითად კი ახალი გამოთვლითი ცენტრის შექმნა, რომლის სახარგებლო ფართობი 3600 კვადრატული მეტრი იქნება. ცენტრში, ელექტრონული გამომთვლელი მანქანების დიდი დარბაზის გარდა, განლაგდება საკონსტრუქტორო ჯგუფი, მაღალკვალიფიციური გეოფიზიკოსებით, მეელექტრონე ინჟინრებით, დამპროგრამებლებით, ტექნიკოსებით, საქართველოს უმაღლესი და საშუალო სპეციალური დაწესებულებების კურსდამთავრებულებით დაკომპლექტებული ტექნიკური და საინფორმაციო სამსახურები. გაისად გამოთვლითი ცენტრი მთლიანად ამოქმედდება და თბილისელი სპეციალისტები შეძლებენ, მაღალეფექტიანად განახორციელონ გეოფიზიკის საველე და სარეწო მონაცემები, მათი ოპერატიული ინტერპრეტაცია და წიალის მზვერავთათვის გადაცემა პრაქტიკული გამოყენებისათვის.

„რობოტრონის“ ფირმის ახალი ელექტრონული გამომთვლელი მანქანა საბჭოური ტექნიკის, აგრეთვე ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს პროგრამით პოლონეთის, უნგრეთის, ბულგარეთისა და სხვა სოციალისტური ქვეყნების საექსპორტო ფირმების მიერ გამოგზავნილი მოწყობილობის კომპლექსში რესპუბლიკაში ნავთობისა და გაზის მზვერავ ჭართველ გეოლოგთა ეფექტიანი თანაშემწე გახდება.

გ. დიორტკინი,
(საქინფორმი).

* * *

სურათებზე: 1. ელექტრონული გამომთვლელი მანქანების მომსახურების ჯგუფის ხელმძღვანელი ალბერტ მელიქიანი (მარჯვნივ) და „რობოტრონის“ ფირმის გამმართველი ჰარბიგ ველტფაგი არჩევენ დანადგარის ერთ-ერთი კვანძის მოქმედების პრინციპს;

2. „რობოტრონი“ თბილისში; მიღებულია პირველი შედეგები: გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ინჟინერი პაულ ველანი და გამოთვლითი ცენტრის გამმართველი ლეონიდ ეიჩისი (მარჯვნივ).

ა. რუხაძის ფოტო. (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

გოსტნეული, ხილი ჩრდილოეთის ოლქებისათვის

რესპუბლიკის სამომხმარებლო კოოპერაციამ ჩვენი ქვეყნის ჩრდილოეთ ოლქებში გაგზავნა ბოსტნეულისა და ხილის კონსერვების დიდი პარტია.

— ამ სეზონში ცეკავშირის საწარმოები, რომლებიც დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 66-ე წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის გაშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაებნენ, ას მილიონამდე პირობით ქილა ბოსტნეულისა და ხილის კონსერვებს გამოუშვებენ, — ამბობს „საქკოოპმრეწვის“ სამმართველოს უფროსი ჯ. სუხიაშვილი, — მაგრამ დროთა განმავლობაში ეს ციფრი უნდა გაორკეცდეს. ამას მივაღწევთ საწარმოო სიმძლავრეთა გაზრდის შედეგად. იქმნება ახალი საამქროები თელავისა და კასპის საკონსერვო ქარხნებში, მიმდინარეობს მცხეთის სასურსათო კომბინატის რეკონსტრუქცია.

ცეკავშირის საწარმოების პროდუქციაზე დიდი მოთხოვნაა არა მარტო საშინაო ბაზარზე. იგი

იგზავნება ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრ ყველა ქვეყანაში, იგლესსაში, გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში, იაპონიაში, ამ ბოლო დროს — ავსტრალიაშიც.

წარმოების მოცულობის ზრდის პირობებში სულ უფრო აქტუალური ხდება ნედლეულის დაზოგვის საკითხი. მეტ წილ საწარმოებში დანერგილია ნედლეულის გადამუშავების უნარჩენო ტექნოლოგია.

ა. კოკაია.

სუსხიანი სტრიქონები

პროდუქცია საწყობისთვის?

ანუ, როგორ უკან სწევს წარმოებას გეგმის კორექტირება

ცნობილია, რომ საწარმოო გეგმის კორექტირება მისი შემცირების მიზნით, დაგმობილია, მაგრამ მას კვლავ მიმართავენ ცალკეულ საწარმოებში. მუშაობის ასეთი წესიდან გამომდინარე ზარალი კი ორმაგია. ერთი მხრივ, იკარგება დიდძალი რაოდენობის პროდუქცია, მეორე მხრივ, ეს შრომითს კოლექტივს მორალურ და მატერიალურ ზიანს აყენებს.

კორექტირების მოყვარულთ შორის აღმოჩნდა სოხუმის საგალანტერეო ფაბრიკაც. აქ თითქოსდა ჯადოსნური ჯოხის ერთი მოქნევით სრულდება ყველა თვისა და კვარტალის გეგმები. ასე იყო, მაგალითად, მერვე თვეში.

აგვისტოს დამლევს დავინტერესდით ფაბრიკის საქმიანობით და ჩვენი თვალით ვნახეთ, რა სავალალო მდგომარეობაში იყენენ მისი წამყვანი საამქროები და უბნები. ვერც ერთი მათგანი ვერ ასრულებდა დავალებას. ნედლეულის ნაკლებობის და სხვა მიზეზების გამო უქმად იდგნენ მანქანა-დანადგარები და მთელი ტექნოლოგიური ხაზები, ცდებოდნენ მუშები. და აი, საკვირველებავ: პირველ სექტემბერს ფაბრიკის დირექტორმა ვ. ჯოპუამ და მთავარმა ინჟინერმა ტ. ანთიამ წარმოგვიდგინეს ოფიციალური ცნობა იმის შესახებ, რომ პროდუქციის გამოშვებისა და რეალიზაციის აგვისტოს გეგმა გადაჭარბებით შესრულდაო. ამ ზღაპრული „წარმატების“ საიდუმლოება გამოაშკარავდა. ფაბრიკისთვის, რომელსაც თვის გეგმის შესასრულებლად 40 ათასზე მეტი მანეთის პროდუქცია აკლდა, აფხაზეთის ასსრ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს აგვისტოს გეგმის კორექტირების ნება დაურთავს და ამ გზით საწარმოს ჩამორჩენისთვის თავი „დაუღწევია“.

კორექტირების შემდეგ დღეისათვის ფაბრიკა თითქოს გამართულად გამოიყურება, მაგრამ მარტში დამტკიცებული სახელმწიფო ლდება დაბალი ხარისხისა და მოძველებული სახეობის პროდუქციის გამოშვება, მას მომხმარებელი არ ეტანება, საქონელი საწყობშია ჩაწოლილი. სამართლიანობა მოითხოვს აღინიშნოს, რომ ამაში ბრალი არა მარტო ფაბრიკას, არამედ მგეგმავ ორგანოებსაც მიუძღვით. კარგა ხანია ფაბრიკას უგეგმავენ, მაგალითად, სასკოლო პლასტმასის სამელნეების გამოშვებას. არადა საყოველთაოდ ცნობილია, რომ

50 წლის შემდეგ

პატარა ავტობუსის მძღოლი თემურ იმერლიშვილი კახეთის სოფელ ართანიდან ყოფილა. აქეთ სკოლის დამთავრების შემდეგ გამოუწევია, ციმბირის პირობებში თავის შესაძლებლობების გაგება გადაწყვეტია. თემურიმ იმ საღამოსვე გაგვაცნო თუში ბ. თხელიძე, რომელიც აქ უკვე ექვსი წელიწადია ცოლ-შვილიანად ცხოვრობს. მუშაობს ბამის მშენებლობაზე თვითსაცლელის მძღოლად. მისი ვაჟ

ულტიმატუმი
ფაქტები
მოვლენები
საკლასო ბრძოლა
იუწყება

ოფიციალური განყოფილება

ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობისათვის

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ განიხილა ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობის მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის საკითხი და მიიღო შესაბამისი დადგენილება. მასალებითა და ნაწარმით ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის უკეთ უზრუნველყოფის, მათს წარმოებასთან და ვაჭრობასთან დაკავშირებული სამინისტროებისა და უწყებების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცების, აგრეთვე მოსახლეობისათვის გასაწევი მომსახურების გაფართოების მიზნით სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ დაადგინა დავალება, რომ 1984-1985 წლებში სსრ კავშირის ვაჭრობის სამინისტროს გამოეყოს ხე-ტყის, საშენი და სხვა მასალები და სანიტარიულ-ტექნიკური მოწყობილობა, რომელიც მოსახლეობას მიეყიდება ხე-ტყით ვაჭრობის ბაზებისა და მაღაზიების მეშვეობით. მარტო 1984 წელს მოსახლეობისათვის მისაყიდად უნდა გამოიყოს 6,8 მილიონი კუბური მეტრი სამასალე მერქანი, 5 მილიონი კუბური მეტრი დახერხილი ხე-ტყე, 50 მილიონი კვადრატული მეტრი მერქანბოჭკოვანი ფილები, 4 მილიონი ტონა ცემენტი, 4 მილიონი პირობითი ფილა შიფერი. 11,5 მილიონი კვადრატული მეტრი კერამიკული ფილები, დიდძალი საბურავული მასალები, გაზის ქურები, წყალსათბობი სვეტტები, სანიტარიულ-ტექნიკური აპარატურა და ხელსაწყოები, მილები, ლაქი, საღებავები, ელექტროტექნიკური და სხვა ნაწარმი.

ქარხნული დამზადების ხის სახლებსა და ადგილობრივი საშენი მასალებით დამზადებული კედლის მქონე სახლებისათვის განკუთვნილ ხის დეტალებზე მოსახლეობის მოთხოვნილების სრული დაკმაყოფილებისათვის, სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტს დაევალა გაითვალისწინოს გეგმებში რომ გამოიყოს საბაზრო ფონდები: 1984 წელს 1 მილიონი კვადრატული მეტრი ფართობის ქარხნული დამზადების ხის სახლებისათვის და 1985 წელს — 1,5 მილიონი კვადრატული მეტრი სახლებისათვის; 1984 წელს — 1,5 მილიონი კვადრატული მეტრი საერთო ფართობისა და 1985 წელს — 1,6 მილიონი კვადრატული მეტრი ფართობის ადგილობრივი საშენი მასალებით დამზადებული კედლების მქონე სახლების ხის დეტალების კომპლექტებისათვის.

მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს წინადადება მიეცათ ქარხნული დამზადების ხის სახლების, სახლების ხის დეტალების კომპლექტების, სხვა ხე-ტყის, საშენი მასალებისა და სანიტარიულ-ტექნიკური მოწყობილობის საბაზრო ფონდების განაწილებისას პირველ რიგში ამ ფონდებით უზრუნველყონ ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობა ოჯახებისა.

სსრ კავშირის ხე-ტყის ცელულოზა-ქაღალდისა და ხის დამამუშავებელი მრეწველობის სამინისტროო, სსრ კავშირის სამენ მასალათა მრეწველობის სამინისტრო და სამშენებლო საგზაო და კომუნალური მანქანათ-მშენებლობის სამინისტრო ვალდებული არიან უზრუნველყონ ხე-ტყისა და საშენი მასალების, სანიტარიულ-ტექნიკური მოწყობილობისა და მისი სათადარიგო ნაწილების, წყალსათბობი სვეტტების, სანიტარიულ-კერამიკული და ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობისათვის საჭირო სხვა ნაწარმის გამოშვების გადიდება და ხარისხის გაუმჯობესება.

სსრ კავშირის ვაჭრობის სამინისტროს, ცენტროსოიუზს, სსრ კავშირის სახმომარაგებას და მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს დაევალათ 1984 წელს საქვეუწყებო ხე-ტყის ვაჭრობის ბაზებსა და ხე-ტყით და საშენი მასალებით მოვაჭრე მაღაზიებში მოაწყონ მოსახლეობისაგან ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების მშენებლობისა და შეკეთებისათვის, ბაღის სახლების დამზადებისათვის საჭირო მასალებისა და ნაწარმის (მათ შორის ადგილობრივი საშენი მასალების,), აგრეთვე მყიდველებისათვის ამ მასალებისა და ნაწარმის მიტანის შეკვეთების მიღება.

მიზანშეწონილად არის მიჩნეული მოაწყონ აგრეთვე მოსახლეობისათვის ცემენტის, შიფერის, რბილი ბურულის, მინის, გათბობის რადიატორებისა და კონვექტორების, კერამიკული ფილებისა და სხვა პროდუქციის მიყიდვა და მიწოდება უშუალო საშენ მასალათა მრეწველობისა და ადგილობრივი მრეწველობის საწარმოებიდან მოვაჭრე ორგანიზაციების განწესებით საბაზრო ფონდების ანგარიშში.

ეფექტიანად გამოვიყენოთ მონყოობილობა

სსრ კავშირის მთავრობამ განიხილა სსრ კავშირის ნავთობქიმიური მრეწველობის სამინისტროს, სსრ კავშირის შავი მეტალურგიის სამინისტროს, სსრ კავშირის ენერგეტიკის სამინისტროსა და მძიმე და სატრანსპორტო მანქანათმშენებლობის სამინისტროს საწარმოებში და მშენებლობებზე მოწყობილობის გამოყენებაში არსებულ სერიოზულ ნაკლოვანებათა საკითხი.

ამ საკითხის გამო მიღებულ დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ ჩამოთვლილმა სამინისტროებმა არ განახორციელეს საჭირო ღონისძიებანი, რათა შეესრულებინათ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მრავალგზისი მითითებანი ობიექტების მშენებლობისა და დაუდგმელი მოწყობილობის საექსპლოატაციოდ გადაცემის დაჩქარების ღონისძიებათა შემუშავებისა და განხორციელების შესახებ, წესრიგი დაემყარებინათ საბჭოური მოწყობილობის შეკვეთების განლაგებასა და იმპორტული მოწყობილობის შესყიდვის საქმეში, რის შედეგადაც შეძენილი მოწყობილობა დიდხანს არ იდგმება, მისი მარაგი სულ უფრო იზრდება, სახალხო მეურნეობას კი მნიშვნელოვანი მატერიალური ზარალი ადგება.

სსრ კავშირის სამინისტროები და უწყებანი და მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოები ვალდებული არიან 1983-1985 წლებში განახორციელონ ეფექტიანი ღონისძიებანი, რათა ნორმატიულ დონემდე შემცირონ დაუდგმელი მოწყობილობის მარაგი, უზრუნველყონ უცხოეთის მიმწოდებელი ფირმების საგარანტიო ვადების ფარგლებში იმპორტული მოწყობილობის ამოქმედება და ათვისება, ხელახლა გაანაწილონ და უსწრაფესად მოაქციონ სამეურნეო ბრუნვაში საწარმოებში და მშენებლობებზე არსებული ზედმეტი მოწყობილობა. პირებს, რომლებსაც ბრალი მიუძღვით საწარმოო სიმძლავრეების მშენებლობისა და ამოქმედების საგეგმო დავალებათა ჩაშლაში, მკაცრად უნდა მოსთხოვონ პასუხი.

სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტს წინადადება მიეცა გააძლიეროს კონტროლი დაუდგმელი მოწყობილობის ზენორმატიული მარაგის შემცირებისათვის სამინისტროებისა და უწყებების და მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოების მუშაობისადმი.

მოსახლეობის სოციალურ-დემოგრაფიული გამოკვლევა

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღო დადგენილება „1985 წელს მოსახლეობის შერჩევითი სოციალურ-დემოგრაფიული გამოკვლევის მოწყობის შესახებ“.

ამ დადგენილების თანახმად შერჩევითი სოციალურ-დემოგრაფიული გამოკვლევა მოეწყობა 1985 წლის 2-11 იანვარს სპეციალურად მომზადებული მუშაკების (მთვლელების) მიერ მოსახლეობის გამოკითხვის გზით.

უნდა გამოიკვლიონ სსრ კავშირის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის 5 პროცენტი, გარდა იმ პირებისა, რომლებიც ცხოვრობენ უკიდურეს ჩრდილოეთის და სხვა რაიონებში, სადაც იანვარში მიმოსვლა გაძნელებულია.

დადგენილებაში დაწესებულია სოციალურ-დემოგრაფიული გამოკვლევის მომზადებაში სახელმწიფო სტატისტიკის ორგანოებისათვის დახმარების გაწევის, საჭირო დოკუმენტაციის დამზადების, გამოთვლითი ტექნიკის გამოყოფის დავალებანი, აგრეთვე განსაზღვრულია იმ მუშაკთა შრომის ანაზღაურების პირობები, რომლებიც მონაწილეობას მიიღებენ გამოკვლევაში.

საწარმოო გრიგადის შესახებ

„შრომითი კოლექტივებისა და საწარმოების, დაწესებულებების, ორგანიზაციების მართვაში მათი როლის ამაღლების შესახებ“ სსრ კავშირის კანონის მე-18 მუხლის შესაბამისად სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ განიხილა საწარმოო ბრიგადების შესახებ დებულებათა დამტკიცების წესის საკითხი.

დადგენილია, რომ საწარმოო ბრიგადის შესახებ ტიპობრივ დებულებას ამტკიცებს სსრ კავშირის შრომისა და სოციალურ საკითხთა სახელმწიფო კომიტეტი საკავშირო პროფსაბჭოსთან ერთად, დარგობრივ დებულებებს კი — შესაბამისი სამინისტროები და უწყებანი პროფკავშირების ცენტრალურ (რესპუბლიკურ) კომიტეტებთან ერთად ანგარიშული ტიპობრივი დებულების საფუძველზე.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ განიხილა აგრეთვე მთელი რიგი სხვა საკითხები და მათ გამო მიიღო შესაბამადი დადგენილებანი, მათ შორის:

„მოსახლეობის ჯანმრთელობის, დაცვის გაუმჯობესების დამატებითი ღონისძიებების შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1982 წლის 19 აგვისტოს დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის თაობაზე;

კლაიპედაში სსრ კავშირ-გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის საერკინგზო-საბინაო გადასასვლელის სანაპირო ნაგებობათა კომპლექსის მშენებლობის თაობაზე;

მეცხოველეობისათვის ცილიანი და სხვა საკვები დანამატების წარმოების გადიდების ღონისძიებათა თაობაზე. (საკადესი).

განიხილავენ კოსმოსში თანამშრომლობის საკითხებს

ბუდაპეშტი. საერთაშორისო ასტრონავტიკის ფედერაციის 34-ე კონგრესი, რომელიც ბუდაპეშტში გაიხსნა, მიეძღვნა კოსმოსში თანამშრომლობას. უნგრეთის დედაქალაქში შეიკრიბა 35 ქვეყნის, მათ შორის საბჭოთა კავშირის ექვსასზე მეტი მეცნიერი, სპეციალისტი, კოსმონავტი, რათა განიხილონ კოსმოსური სივრცის მშვიდობიანი ათვისებისათვის საერთაშორისო თანამშრომლობის გაფართოების გზები.

ახლანდელი წარმომადგენლობითი ფორუმი, ხაზი გაუსვა ბანსის ცერემონიაზე უნგრეთის სოციალისტური მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრმა, უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ ი. შარლოშმა, არა მარტო სპეციალისტთა შორის აზრთა ნაყოფიერი გაზიარების ადგილი უნდა გახდეს, არამედ, უწინარეს ყოვლისა, ხელი უნდა შეეწყოს სხვადასხვა საზოგადოებრივი წყობილების სახელმწიფოების ურთიერთგაგების გაუმჯობესებას.

კოსმონავტიკის განვითარება, თქვეს გამოსულმა კოზგრესის მონაწილეებმა, დღეს ხდება გამალებული შეიარაღების ახალი ეტაპის გაძლიერების ვითარებაში, რომელიც ხალხებისაგან მოითხოვს არნახულ მატერიალურ მსხვერპლს. ამიტომ კოსმოსური კვლევის მომავალი, ისე როგორც მთელი კაცობრობის მომავალი, დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად მოვახერხებთ ხელი შეეშალოთ კონფრონტაციის პოლიტიკას, მივაღწიოთ სახელმწიფოთა შორის ურთიერთგაგებას.

მთელი კვირის განმავლობაში კონგრესის მონაწილეები მრისმენენ ხუთასზე მეტ მოხსენებას, რომლებიც ეხება კოსმონავტიკის დღევანდელობასა და მომავალს.

მოუწოდებენ იტალიელებს

რომი. მასობრივი მონაწილეობა მიიღონ 22 ოქტომბერს მშვიდობის მომხრეთა საერთო-ეროვნულ მანიფესტაციაში — ასეთი მოწოდებით მიმართა იტალიელებს ამ ქვეყნის კომუნისტური პარტიის გენერალურმა მდივანმა ე. ბერლინგუერმა, როცა გამოდიოდა ჭალაკ ასიზში გამართულ ომის საწინააღმდეგო მიტინგზე. ამ მიტინგს დაესწრო იტალიის ყველა კუთხიდან ჩამოსული 20 ათასზე მეტი მშვიდობის მებრძოლი.

იტალიელი კომუნისტები, განაცხადა მან, მოუწოდებენ გაგრძელდეს ევენვის მოლაპარაკება, სანამ მას არ მოჰყვება დადებითი შედეგი. ორატორმა გააკრიტიკა იმ დასავლელ მოღვაწეთა პოზიცია, რომელსაც ჰგონიათ, რომ მოლაპარაკების ერთდროულად შეიძლება განალაგონ ამერიკის შეერთებული შტატების ახალი ბირთვული რაკეტები დასავლეთ ევროპის ტერიტორიაზე. „ესწოდენ წინააღმდეგობრივი პოზიცია ილუზორული და მაცდურია, — თქვა ე. ბერლინგუერმა. —მოლაპარაკება, რომლის მიზანია შეიარაღების შემცირება ყველაზე დაბალ დონემდე, ვერ მოიტანს დადებითს შედეგს, თუ ამავე დროს განხორციელდება აქცია გამალებული შეიარაღების ახალი რაუნდის დასაწყებად“.

ახლა ცხადი ხდება, თქვა მან, რომ ცდილობენ, რადაც უნდა დაუჯდეთ, განალაგონ ამერიკული რაკეტები.

ე. ბერლინგუერმა დაადასტურა, რომ იტალიის კომპარტიას განზრახული აქვს ქვეყნის პარლამენტში ერთხელ კიდევ დააყენოს საკითხი იტალიაში ამერიკული ფრთოსანი რაკეტების განლაგების თაობაზე, რათა უაღრესად სერიოზულად განიხილონ იგი, ამასთან ძირითად წარმამძღვრად მიიჩნიონ ის, რომ საჭიროა თავიდან იქნეს აცილებული ახალი ნაბიჯი გამალებული ბირთვული შეიარაღების გზაზე.

● საბერძნეთი

მშვიდობისათვის მებრძოლთა მარში

ათენი. „მოაშორეთ ამერიკის სიკვდილის ბაზები!“, „გაუმარჯოს ხალხთა ბრძოლას მშვიდობისა და განიარაღებისათვის!“, „არ გვინდა ბირთვული იარაღი საბერძნეთისა და ევროპის სხვა ქვეყნებში!“, —საბერძნეთის დედაქალაქისა და მისი გარეუბნების ათიათასობით მცხოვრები ასეთი ლოზუნგებით გაემართა მარშით ამერიკის შეერთებული შტატების ელინიკონის სამხედრო ბაზიდან ათენის ცენტრში მდებარე ამერიკის საელჩოს შენობისაკენ. ეს გამოსვლა, რომელიც ერთ-ერთი მასობრივია უკანასკნელ ხანს, ასახავს ქვეყნის მშვიდობისმოყვარე ძალთა რეაგირებას საბერძნეთში ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ყოფნისადმი, მოსახლეობის შეშფოთებას ხმელთაშუა ზღვაში ვაშინგტონისა და ნატოს მხედრიონის მზარდი აქტიურობის გამო.

დემონსტრაციის მონაწილეებმა ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოში გადასცეს საპროტესტო პეტიცია, რომელიც შეიცავს მტკიცე მოთხოვნას — დაუყოვნებლივ მოაშორონ საბერძნეთის მიწა-წყლიდან ამერიკის სამხედრო ბაზები, აგრეთვე უარი თქვან ევროპის კონტინენტზე ახალი ტიპის რაკეტულ-ბირთვული იარაღის განლაგებაზე, რომელიც დასავლეთევროპელებს გადააქცევს ვაშინგტონის ბირთვულ ტყვეებად.

ახალოგიური დოკუმენტი გაიგზავნა ქვეყნის პარლამენტში. მასში ნათქვამია, რომ საბერძნეთის სუვერენიტეტისა და უშიშროების ინტერესები პარლამენტარებისაგან მოითხოვენ არ დაამტკიცონ ამას წინათ ხელმოწერილი საბერძნეთ-ამერიკის შეთანხმება იმის შესახებ, რომ ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა ისარგებლონ სამხედრო ბაზებით საბერძნეთის ტერიტორიაზე.

ამასთან დაკავშირებით აქ აღნიშნავენ, რომ ახლანდელი საპროტესტო გამოსვლა მნიშვნელოვანწილად გამოიწვია ცნობებმა ამერიკის შეერთებული შტატებისა და თურქეთის იმ სამხედრო თვითმფრინავების მიერ ქვეყნის საჰაერო სივრცის მრავალგზის უხეში დარღვევის შესახებ, რომლებიც მონაწილეობენ საბერძნეთის საზღვრების უშუალო სიახლოვეს მოწყობილი ნატოს მანევრებში „დისპეი დეტერმინეი-83“. როგორც ცხობილია, საბერძნეთის მთავრობამ უარი თქვა მონაწილეობა მიეღო ამ მანევრებში, რამდენადაც, მისი აზრით, იგი არ შეესაბამება ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობისა და უშიშროების განმტკიცების ინტერესებს.

მთავრობის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა დ. მარუდასმა აქ გამოაცხადა, რომ საბერძნეთის სამხედრო-საჰაერო ძალთა ავიაგამანადგურებლები იძულებული გახდნენ დღეს გაფრენილიყვნენ საზღვრის დამრღვევი თვითმფრინავისათვის გზის გადასაჭრელად და საბერძნეთის საჰაერო სივრცედან მათ განსადევნად. მარუდასმა თქვა, რომ უახლოეს ხანს დიპლომატიური არხებით ოფიციალურ პროტესტს გაგზავნან ამგვარი აქციების წინააღმდეგ.

ობიექტივშია ლიბანი

ამერიკის საბრძოლო ვერტმფრინავის პილოტი ნებისმიერ დროს მზად არის ხელი დაეჭიროს იაბახს და ტყვიის სეტყვა დაუშინოს ლიბანის მოსახლეობას.

აპ-საკადესის ფოტო.

● ინგლისი

აპრიტიკებენ კონსერვატორთა პოლიტიკას

გ. მაკლენანის გამოსვლა

ლონდონი. გლასგოში გამართულ პარტიულ მიტინგზე გამოსვლისას დიდი ბრიტანეთის კომუნისტური პარტიის გენერალურმა მდივანმა გორდონ მაკლენანმა განაცხადა, რომ კონსერვატორთა კაბინეტის გადაწყვეტილება — განალაგონ ბრიტანეთის კუნძულებზე ახალი ამერიკული საშუალო სიშორის ბირთვული რაკეტები, ქვეყნის ეროვნული ინტერესების აშკარა ღალატის აქტია. ეს ნაბიჯი მნიშვნელოვნად ზრდის დიდი ბრიტანეთის დამოკიდებულებას პენტაგონელი გენერლების გადაწყვეტილებებზე, და გადააქცევს ინგლისელებს ამერიკის ადმინისტრაციის ბირთვულ მძევლებად. მ. ტეტჩერი პირფერულად ლაპარაკობს ახალი მსოფლიო ომის თავიდან აცილების პრობლემებზე, სინამდვილეში კი ხელს უწყობს მის სამზადისს.

ამერიკის შეერთებულ შტატებსა და კანადაში პრემიერ-მინისტრის გამოსვლები მჭეკრმეტყველურად მოწმობს, რომ კონსერვატორები აგრესიულ საგარეო პოლიტიკას ადგანან, არ სურთ ყურად იღონ გონიერების ხმა და ხელი შეუწყონ საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებას. მისი მტკიცებები, რომ დიდი ბრიტანეთის ბირთვული ძალები ვერ შევა ევნევის მოლაპარაკებაში, ვინაიდან ისინი ვითომდა „შეკავების ძალებს“ წარმოადგენენ, — ეს არის პროპაგანდისტული ხრიკი, რომლის მიზანია შეაცდინოს საზოგადოებრივი აზრი. დიდი ბრიტანეთი ნატოს წევრია და კონფლიქტის შემთხვევაში იგი ამ ბლოკის მხარეზე გამოვა საომარ მოქმედებაში, აღნიშნა გ. მაკლენანმა. გენერალურმა მდივანმა ყველა ინგლისელ კომუნისტს მოუწოდა აქტიური მონაწილეობა მიიღონ მასობრივ საპროტესტო დემონსტრაციაში, რომლის მონაწილეებმაც 22 ოქტომბერს ლონდონში ერთსულოვნად უნდა დაგმონ ბრიტანეთის კუნძულებზე საშუალო სიშორის ამერიკული ბირთვული რაკეტების განლაგება.

11 ოქტომბერი

ულტიმატუმი

ფაქტები მოვლენები საკლასო იუწყება

ლენინოსთან შობილი არმია

12 ოქტომბერს პოლონეთის ჯარის 40 წლისთავია

სახალხო პოლონეთის მშრომელები აღნიშნავენ პოლონეთის ჯარის 40 წლისთავს. პოლონელი კომუნისტების ხელმძღვანელობით ახალი ტიპის არმიის შექმნა ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მოვლენაა ქვეყნის ისტორიაში. პოლონეთის ჯარი იშვა ფაშისტ დამპყრობთა წინააღმდეგ ბრძოლის წლებში, სისხლისმღვრელი ბრძოლების ქარცეცხლში. პოლონელ კომუნისტთა ისტორიული დამსახურებაა ის, რომ მეორე მსოფლიო ომის წლებში მათ თავიანთი მეცადინეობა შეუერთეს საბჭოთა კავშირის მეცადინეობას, რომელსაც აწვა ჰიტლერული გერმანიის წინააღმდეგ ბრძოლის მთავარი სიმძიმე. იმათ, ვინც პოლონეთის ჯარის შექმნის სათავეებთან იდგა, კარგად ესმოდათ, რომ პოლონელი ხალხის ბედი განუხრელადაა დაკავშირებული დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვებასთან, საბჭოეთთან.

1942 წლის იანვარში ოკუპირებულ პოლონეთში იშვა პოლონეთის მუშათა პარტია, რომელმაც გააერთიანა პოლონელ პატრიოტთა მეცადინეობა, შექმნა ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სახალხო ფრონტი. პარტიის მიერ შექმნილმა გვარდია ლუდოვაიამ, მოგვიანებით კი არმია ლუდოვაიამ ფართო ბრძოლა გააჩაღა ქვეყნის შიგნით ფაშისტი ოკუპანტების წინააღმდეგ.

ამასთან ერთად ომის წლებში საბჭოთა კავშირში ემიგრაციაში მყოფმა პოლონელმა კომუნისტებმა საბჭოთა მთავრობის დახმარებითა და მხარდაჭერით გაშალეს მუშაობა საბჭოთა მიწა-წყალზე რეგულარული პოლონური არმიის შექმნისათვის. მისი ნაწილები საბჭოთა ჯარების მხარდამხარ იბრძოდნენ საერთო მტრის წინააღმდეგ. საბჭოთა არმიის მიერ პოლონეთის აღმოსავლეთის რაიონების განთავისუფლების შემდეგ პოლონეთის პარტიზანული რაზმები და არმია ლუდოვაიას ბრიგადები 1944 წლის ივლისში რეგულარულ ნაწილებთან გაერთიანდნენ პოლონეთის ჯარად.

პოლონეთის ჯარის ბევრ ნაწილსა და შენაერთს შორის ისტორიამ გამოყო პოლონეთის ტ. კოსტიუშკოს სახელობის პირველი დივიზია. სწორედ მისმა ჯარისკაცებმა დაუდეს სათავე 1943 წლის 12 ოქტომბერს ლენინოსთან გამართული ბრძოლით პოლონეთისა და საბჭოთა შეიარაღებული ძალების საბრძოლო თანამეგობრობას, რომელიც აგერ უკვე ოთხი ათეული წელია წარმატებით ვითარდება. დაუძინებელი მტრის წინააღმდეგ ბრძოლებში ერთად დაღვრილმა სისხლმა სამუდამოდ შეადუღა პოლონეთ-საბჭოთა კავშირის თანამებრძოლთა ძმობა.

1945 წლის დამდეგისათვის პოლონეთის ჯარში შედიოდა პოლონეთის პირველი და მეორე არმიები, სატანკო კორპუსი, საავიაციო კორპუსი, აგრეთვე ბევრი ცალკეული საარტილერიო, სასანგრო და სხვა ნაწილი. საბჭოთა კავშირის ყოველმხრივი დახმარების წყალობით პოლონეთის ჯარი აღიზარდა ალიანსის შექმნა ერთ-ერთი ამოცანა. ეს ალიანსი ეფუძნებოდა ეროვნულ-ეროვნული ფასეულობანი ... ...

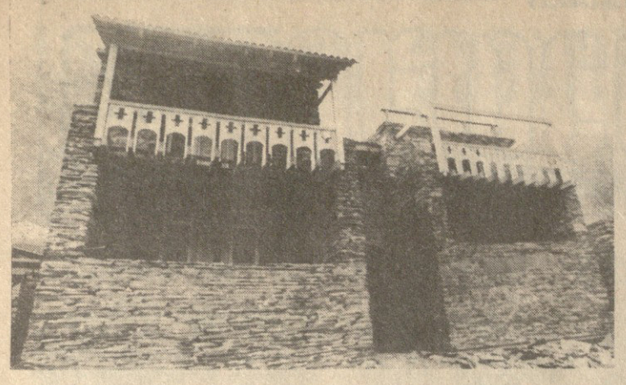

ᲨᲐᲢᲘᲚᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘ ᲬᲔᲚᲘ: ᲝᲪᲜᲔᲑᲘᲓᲐᲜ ᲠᲔᲐᲚᲝᲑᲐᲛᲓᲔ

(ᲓᲐᲡᲐᲡᲠᲣᲚᲘ)

ᲗᲐᲤᲮᲣᲚᲨᲘ ᲚᲔᲑᲐᲘᲡᲙᲐᲠᲨᲘ ᲓᲐᲡᲐᲮᲚᲓᲜᲔᲗ:

— ᲛᲔ ᲓᲐ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲒᲝᲒᲝᲭᲣᲠᲛᲐ ᲡᲐᲮᲚᲔᲑᲘ ᲐᲠᲓᲔᲣᲜᲘᲡ ᲜᲐᲮᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲒᲕᲘᲗᲝ. ᲗᲕᲘᲗᲝᲜᲗ ᲮᲔᲓᲐᲕᲗ, ᲠᲐ ᲐᲓᲒᲘᲚᲔᲑᲘᲐ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲰᲐ. ᲬᲘᲜᲐᲗ ᲗᲑᲘᲡᲗᲛᲔᲢᲘ ᲝᲧᲮᲘ ᲪᲮᲝᲒᲠᲝᲑᲓᲐ, ᲛᲐᲨᲘᲜᲐᲓᲐᲛᲔ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲒᲐᲒᲕᲘᲣᲠᲓᲐ. ᲚᲔᲑᲐᲘᲡᲙᲐᲠᲨᲘ ᲗᲘᲗᲛᲪᲚᲘ ᲛᲗᲔᲚᲘ ᲒᲣᲜᲓᲘ — ᲘᲒᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲐᲮᲠᲔᲑᲓᲘᲡ, ᲨᲔᲜᲔᲑᲓᲘᲡ ᲡᲙᲝᲚᲐ-ᲘᲜᲢᲔᲠᲜᲐᲢᲔᲑᲗᲐᲜ, ᲞᲝᲚᲘᲙᲚᲘᲜᲘᲙᲔᲑᲗᲐᲜ, ᲐᲮᲐᲚ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲗᲐᲜ ᲔᲠᲗᲐᲓ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲒᲣᲓᲐᲜᲘ...

ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲒᲣᲓᲐᲜᲘᲐᲠ, ᲗᲥᲕᲐ ᲛᲐᲜ. ᲩᲕᲔᲜ ᲕᲮᲐᲕᲗ ᲔᲡ ᲡᲝᲒᲛᲘᲡ: ᲪᲘᲪᲐᲒᲐᲠᲘ ᲤᲘᲠᲓᲝᲑᲓᲐᲜ ᲬᲐᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲠᲔᲪᲮᲘ ᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲖᲐᲠᲔᲣᲚᲝ ᲙᲝᲛᲑᲘᲜᲔᲑᲘ. ᲪᲐᲛᲐᲧᲝᲑ, ᲠᲝᲛ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲞᲝᲜᲬᲘᲡᲜᲘᲡ ᲡᲐᲕᲝᲕᲒᲝᲓᲝ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲛᲓᲒᲘᲕᲜᲔᲡᲗᲐᲜ. ᲐᲥ ᲑᲔᲠᲘᲡ ᲠᲐᲛᲓᲔᲜᲘ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲗᲥᲛᲐ ᲐᲛᲓᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘ. ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲡᲐᲮᲚᲝ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ-ᲡᲐᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲝ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘᲗ ᲐᲨᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲔᲡ ᲜᲐᲒᲔᲑᲝᲜᲐᲜ ᲑᲔᲡᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲮᲔᲡᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲙᲘᲓᲔ ᲮᲔᲚᲘ — ᲛᲝᲒᲐᲨᲔᲜᲔ ᲞᲘᲠᲣᲢᲥᲕᲐ ᲓᲐ ᲔᲡ ᲛᲘᲬᲐ ᲒᲐᲞᲐᲠᲢᲐᲔᲑᲘᲡ. ᲛᲔ ᲒᲠᲐ ᲐᲠᲐ ᲛᲭᲝᲜᲐ — ᲛᲐᲗ ᲐᲥᲕᲗ, ᲛᲔ ᲡᲘᲜᲐᲛᲔᲠᲘ ᲐᲠ ᲛᲭᲝᲜᲐ— ᲛᲐᲗ ᲔᲥᲜᲔᲑᲐᲗ. ᲛᲐᲗ ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲔᲥᲜᲔᲑᲐᲗ, ᲠᲐᲪ ᲡᲐᲭᲘᲠᲝᲐ ᲙᲐᲪᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲘᲗᲕᲐᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲐᲢᲔᲚᲘᲡ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲔᲑᲘ. ᲓᲐᲙᲐᲕᲘᲠᲓᲘᲗ, ᲛᲐᲗᲘ ᲒᲐᲜᲚᲐᲒᲔᲑᲐ ᲨᲐᲢᲘᲚᲘᲡ ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲪᲘᲮᲘᲡ ᲜᲐᲒᲔᲑᲝᲑᲔᲑᲘ ᲛᲝᲒᲕᲒᲐᲛᲜᲔᲑᲓᲐ. ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲓᲐᲒᲐ ᲒᲐᲰᲬᲔᲓᲔᲑᲐ ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲨᲐᲢᲘᲚᲘᲡ ᲛᲐᲮᲚᲔᲑᲘ. ᲓᲐᲐᲙᲕᲘᲠᲓᲘᲗ, ᲛᲐᲗᲘ ᲒᲐᲜᲚᲐᲒᲔᲑᲐ ᲨᲐᲢᲘᲚᲘᲡ ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲪᲘᲮᲘᲡ ᲜᲐᲒᲔᲑᲝᲑᲔᲑᲘ ᲛᲝᲒᲕᲒᲐᲛᲜᲔᲑᲓᲐ. ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲓᲐᲒᲐ ᲒᲐᲰᲬᲔᲓᲔᲑᲐ ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲨᲐᲢᲘᲚᲘᲡ ᲛᲐᲮᲚᲔᲑᲘ. ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲠᲝᲛ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲘ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲘ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲐᲠᲐ ᲛᲐᲠᲗᲝ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲒᲚᲐᲡᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲛᲖᲐᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘ. ᲡᲣᲚ ᲙᲘ ᲐᲛ ᲤᲘᲠᲓᲝᲑᲘᲗ ᲩᲔᲛᲘ ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲪᲘᲮᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐᲜᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲖᲐᲠᲔᲣᲚᲝ ᲙᲝᲛᲑᲘᲜᲔᲑᲘ. ᲒᲐᲛᲐᲧᲝᲑ, ᲠᲝᲛ ᲐᲛ ᲤᲘᲠᲓᲝᲑᲘᲗ ᲩᲔᲛᲘ ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲓᲐᲜᲘᲜᲐᲮᲐᲕᲔᲡ. ᲡᲣᲚ ᲙᲘ ᲐᲛ ᲤᲘᲠᲓᲝᲑᲘᲗ ᲩᲔᲛᲘ ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲓᲐᲜᲘᲜᲐᲮᲐᲕᲔᲡ. ᲠᲐᲛᲓᲔᲜᲘ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲗᲥᲛᲐ ᲐᲛᲓᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘ. ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲡᲐᲮᲚᲝ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ-ᲡᲐᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲝ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘᲗ ᲐᲨᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲔᲡ ᲜᲐᲒᲔᲑᲝᲜᲐᲜ ᲑᲔᲡᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲮᲔᲡᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲙᲘᲓᲔ ᲮᲔᲚᲘ — ᲛᲝᲒᲐᲨᲔᲜᲔ ᲞᲘᲠᲣᲢᲥᲕᲐ ᲓᲐ ᲔᲡ ᲛᲘᲬᲐ ᲒᲐᲞᲐᲠᲢᲐᲔᲑᲘᲡ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲘᲛᲔᲓᲘ ᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐ ᲥᲠᲔᲑᲝᲓᲔᲗ — ᲛᲝᲒᲐᲨᲔᲜᲔᲑᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲒᲚᲐᲡᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲛᲖᲐᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘ. ᲡᲣᲚ ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛᲘᲗ ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ ᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐ ᲔᲣᲭᲝᲓᲔᲗ ᲩᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲐᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲠᲔᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲐ. ᲐᲮᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲘᲗ, ᲗᲘᲗᲘᲡ ᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲛᲣᲡᲘᲙᲐᲚᲣᲠ ᲐᲜᲡᲐᲛᲑᲚᲡ ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝᲡ ᲛᲠᲐᲕᲐᲚᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲔᲚᲘᲢᲠᲐᲓᲐ ᲣᲜᲘᲚᲐᲕᲡ. ᲐᲛ ᲛᲣᲖᲣᲛᲨᲘ ᲪᲐᲚᲙᲔ, ᲛᲝᲖᲠᲓᲘᲚᲘ ᲙᲐᲠᲐᲓᲐᲛᲘ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲐᲠᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲝᲛᲒᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲨᲕᲔᲚᲘ ᲙᲐᲠᲐᲕᲔᲑᲘ. ᲒᲣᲓᲘᲐᲜ.

ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲒᲣᲓᲐᲜᲘᲐᲠ, ᲗᲥᲕᲐ ᲛᲐᲜ. ᲩᲕᲔᲜ ᲕᲮᲐᲕᲗ ᲔᲡ ᲡᲝᲒᲛᲘᲡ: ᲪᲘᲪᲐᲒᲐᲠᲘ ᲤᲘᲠᲓᲝᲑᲓᲐᲜ ᲩᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲓᲐᲜᲘᲜᲐᲮᲐᲕᲔᲡ. ᲡᲣᲚ ᲙᲘ ᲐᲛ ᲤᲘᲠᲓᲝᲑᲘᲗ ᲩᲔᲛᲘ ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲓᲐᲜᲘᲜᲐᲮᲐᲕᲔᲡ. ᲠᲐᲛᲓᲔᲜᲘ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲗᲥᲛᲐ ᲐᲛᲓᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘ. ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲡᲐᲮᲚᲝ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ-ᲡᲐᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲝ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘᲗ ᲐᲨᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲔᲡ ᲜᲐᲒᲔᲑᲝᲜᲐᲜ ᲑᲔᲡᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲮᲔᲡᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲙᲘᲓᲔ ᲮᲔᲚᲘ — ᲛᲝᲒᲐᲨᲔᲜᲔ ᲞᲘᲠᲣᲢᲥᲕᲐ ᲓᲐ ᲔᲡ ᲛᲘᲬᲐ ᲒᲐᲞᲐᲠᲢᲐᲔᲑᲘᲡ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛᲘᲗ ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ ᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐ ᲔᲣᲭᲝᲓᲔᲗ ᲩᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲐᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲠᲔᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲐ. ᲐᲮᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲘᲗ, ᲗᲘᲗᲘᲡ ᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲛᲣᲡᲘᲙᲐᲚᲣᲠ ᲐᲜᲡᲐᲛᲑᲚᲡ ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝᲡ ᲛᲠᲐᲕᲐᲚᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲔᲚᲘᲢᲠᲐᲓᲐ ᲣᲜᲘᲚᲐᲕᲡ. ᲐᲛ ᲛᲣᲖᲣᲛᲨᲘ ᲪᲐᲚᲙᲔ, ᲛᲝᲖᲠᲓᲘᲚᲘ ᲙᲐᲠᲐᲓᲐᲛᲘ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲐᲠᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲝᲛᲒᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲨᲕᲔᲚᲘ ᲙᲐᲠᲐᲕᲔᲑᲘ. ᲒᲣᲓᲘᲐᲜ.

ᲘᲠᲐᲙᲚᲘ ᲭᲘᲜᲭᲐᲠᲐᲣᲚᲘ, ᲨᲐᲢᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲡᲐᲡᲝᲤᲚᲝ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲛᲘᲡᲙᲝᲛᲘᲡ ᲗᲐᲛᲐᲖᲘᲠᲘ, ᲛᲨᲔᲜᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲘᲡ ᲓᲐᲠᲒᲘᲡ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲘ:

— ᲐᲛ ᲡᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲔᲑᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲡᲝᲤᲚᲝ ᲛᲨᲔᲜᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ-ᲡᲐᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲝ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲣᲨᲐᲕᲐ ᲯᲒᲣᲤᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲐᲠᲥᲘᲢᲔᲥᲢᲣᲠᲘᲡ ᲓᲐᲠᲒᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲝᲠᲘ ᲘᲠᲐᲙᲚᲘ ᲨᲐᲠᲒᲝᲨᲕᲘᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲯᲒᲣᲤᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲥᲘᲢᲔᲥᲢᲣᲠᲘᲡ ᲛᲣᲖᲔᲣᲛᲘ, ᲡᲐᲓᲐᲪ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲐᲓ ᲛᲣᲖᲔᲣᲛᲘᲡ ᲓᲐᲡᲕᲔᲑᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔ ᲘᲧᲝ, ᲠᲐᲪᲘᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲔᲥᲜᲔᲑᲐᲗ ᲐᲣᲪᲚᲔᲚᲘ ᲐᲣᲪᲚᲔᲚᲘᲐᲜ. ᲛᲔ ᲒᲖᲐ ᲐᲠᲐ ᲛᲭᲝᲜᲐ — ᲛᲐᲗ ᲔᲥᲜᲔᲑᲐᲗ. ᲛᲐᲗ ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲔᲥᲜᲔᲑᲐᲗ, ᲠᲐᲪ ᲡᲐᲭᲘᲠᲝᲐ ᲙᲐᲪᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲛᲐᲗᲘ ᲒᲐᲜᲚᲐᲒᲔᲑᲐ ᲨᲐᲢᲘᲚᲘᲡ ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲪᲘᲮᲘᲡ ᲜᲐᲒᲔᲑᲝᲑᲔᲑᲘ ᲛᲝᲒᲕᲒᲐᲛᲜᲔᲑᲓᲐ. ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲓᲐᲒᲐ ᲒᲐᲰᲬᲔᲓᲔᲑᲐ ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲨᲐᲢᲘᲚᲘᲡ ᲛᲐᲮᲚᲔᲑᲘ. ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲠᲝᲛ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲘ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲐᲠᲐ ᲛᲐᲠᲗᲝ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲒᲚᲐᲡᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲛᲖᲐᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘ. ᲡᲣᲚ ᲙᲘ ᲐᲛ ᲤᲘᲠᲓᲝᲑᲘᲗ ᲩᲔᲛᲘ ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲩᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲓᲐᲜᲘᲜᲐᲮᲐᲕᲔᲡ. ᲠᲐᲛᲓᲔᲜᲘ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲗᲥᲛᲐ ᲐᲛᲓᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘ. ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲡᲐᲮᲚᲝ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ-ᲡᲐᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲝ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘᲗ ᲐᲨᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲔᲡ ᲜᲐᲒᲔᲑᲝᲜᲐᲜ ᲑᲔᲡᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲮᲔᲡᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲙᲘᲓᲔ ᲮᲔᲚᲘ — ᲛᲝᲒᲐᲨᲔᲜᲔ ᲞᲘᲠᲣᲢᲥᲕᲐ ᲓᲐ ᲔᲡ ᲛᲘᲬᲐ ᲒᲐᲞᲐᲠᲢᲐᲔᲑᲘᲡ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛᲘᲗ ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ ᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐ ᲔᲣᲭᲝᲓᲔᲗ ᲩᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲐᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲠᲔᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲐ. ᲐᲮᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲘᲗ, ᲗᲘᲗᲘᲡ ᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲛᲣᲡᲘᲙᲐᲚᲣᲠ ᲐᲜᲡᲐᲛᲑᲚᲡ ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝᲡ ᲛᲠᲐᲕᲐᲚᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲔᲚᲘᲢᲠᲐᲓᲐ ᲣᲜᲘᲚᲐᲕᲡ. ᲐᲛ ᲛᲣᲖᲣᲛᲨᲘ ᲪᲐᲚᲙᲔ, ᲛᲝᲖᲠᲓᲘᲚᲘ ᲙᲐᲠᲐᲓᲐᲛᲘ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲐᲠᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲝᲛᲒᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲨᲕᲔᲚᲘ ᲙᲐᲠᲐᲕᲔᲑᲘ. ᲒᲣᲓᲘᲐᲜ.

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲭᲘᲜᲭᲐᲠᲐᲣᲚᲘ — ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲘᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲔᲑᲗᲐ ᲙᲐᲜᲓᲘᲓᲐᲢᲘ, ᲨᲐᲢᲘᲚᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲗ ᲓᲐᲣᲑᲠᲣᲜᲔᲓ. ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲓᲐ, ᲛᲘᲐᲪᲝᲗᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ-ᲡᲐᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲝ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲣᲨᲐᲕᲐ ᲯᲒᲣᲤᲘᲡ ᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲔᲙᲘᲡᲠᲘᲜᲒᲘᲡ ᲓᲐᲠᲒᲘᲡ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲘ: — ᲐᲛ ᲡᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲔᲑᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲡᲝᲤᲚᲝ ᲛᲨᲔᲜᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ-ᲡᲐᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲝ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘᲗ ᲐᲨᲔᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲔᲡ ᲜᲐᲒᲔᲑᲝᲜᲐᲜ ᲑᲔᲡᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲮᲔᲡᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲙᲘᲓᲔ ᲮᲔᲚᲘ — ᲛᲝᲒᲐᲨᲔᲜᲔ ᲞᲘᲠᲣᲢᲥᲕᲐ ᲓᲐ ᲔᲡ ᲛᲘᲬᲐ ᲒᲐᲞᲐᲠᲢᲐᲔᲑᲘᲡ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛᲘᲗ ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ ᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐ ᲔᲣᲭᲝᲓᲔᲗ ᲩᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲐᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲠᲔᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲐ. ᲐᲮᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲘᲗ, ᲗᲘᲗᲘᲡ ᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲛᲣᲡᲘᲙᲐᲚᲣᲠ ᲐᲜᲡᲐᲛᲑᲚᲡ ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝᲡ ᲛᲠᲐᲕᲐᲚᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲔᲚᲘᲢᲠᲐᲓᲐ ᲣᲜᲘᲚᲐᲕᲡ. ᲐᲛ ᲛᲣᲖᲣᲛᲨᲘ ᲪᲐᲚᲙᲔ, ᲛᲝᲖᲠᲓᲘᲚᲘ ᲙᲐᲠᲐᲓᲐᲛᲘ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲐᲠᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲝᲛᲒᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲨᲕᲔᲚᲘ ᲙᲐᲠᲐᲕᲔᲑᲘ. ᲒᲣᲓᲘᲐᲜ.

„ᲔᲡ ᲡᲐᲝᲪᲐᲠᲘ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲔᲑᲘ“

ᲛᲘᲐᲜᲔᲑᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲡᲐᲪ ᲐᲮᲚᲐ ᲥᲕᲧᲣᲚᲘᲡ ᲡᲣᲚᲘᲔᲠᲘ ᲓᲐ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲣᲠᲘ, ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲖᲝ�გᲐᲓᲝᲒᲝᲠᲘᲜᲘ ᲪᲮᲝᲒᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲔᲙᲘᲡᲠᲘᲜᲒᲘᲡ ᲓᲐᲠᲒᲘᲡ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲘ: ᲐᲮᲚᲐ ᲙᲘᲓᲔᲕ ᲠᲐᲛᲓᲔᲜᲘᲗᲘ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲘ ᲒᲐᲩᲜᲓᲐ ᲛᲬᲕᲐᲕᲘ ᲮᲐᲡᲘᲗᲘ ᲓᲦᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲧᲐᲜᲐᲨᲘ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠ